

Цэнтральная
бібліятэка
імя Янкі Купалы

Публічная бібліятэка
ў гісторыі горада

Прапануем вашай увазе гісторыю

Цэнтральнай гарадской бібліятэкі імя Янкі Купалы г.Мінска.

За гады свайго існавання яна прайшла вялікі і не заўсёды лёгка шлях.

Лёс бібліятэкі, яе гісторыя, яе сённяшні дзень – гэта частка жыцця нашай краіны, нашага горада. Кожны час накладаў свой адбітак на стан яе фондаў, інтарэсы наведвальнікаў, змест работы з чытачамі.

Сёння бібліятэка прымае сваіх чытачоў у цэнтры Мінска па адрасу:

вуліца Веры Харужай, 16.

А пачыналася гісторыя так...

29 ліпеня 1949 года, было прынята Рашэнне Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных пра адкрыццё ў беларускай сталіцы гарадской публічнай бібліятэкі.

Для жыхароў Мінска гэта быў няпросты пасляваенны час: горад адраджаўся зноў пасля ваеннага ліхалецця. Але адчувалася вялікая цяга да ўсяго новага, што прыходзіла з мірным жыццём. Людзі разумелі, што веды, адукацыя - гэта надзейны кампас, які дапаможа краіне хутчэй адрадзіцца. Вось у такі момант, вельмі своєчасова і нарадзілася бібліятэка, якую прадугледжвалася размясціць у адным з новых будынкаў.

9 мая 1950 года з'явіўся дакумент - Рашэнне №401 «Аб часовым размяшчэнні гарадской бібліятэкі», і бібліятэка пачала працаваць у летняй чытальні парка імя Горкага. Першым яе загадчыкам быў назначаны Яўсейчык М.А. Яе першыя тры супрацоўнікі збіралі кнігі для бібліятэкі - камплектавалі фонд, вырашалі пытанні абсталявання.

2 сакавіка 1952 года газета «Мінская праўда» паведаміла мінчанам, што ў новым 115-кватэрным будынку па вуліцы К.Маркса, 8 адбылося наваселле гарадской публічнай бібліятэкі, якой Гарадскі выканаўчы камітэт

надаў імя Янкі Купалы.

На плошчы ў 228 квадратных метраў размясціліся чытальная зала на 100 пасадачных месцаў, абанемент, тры падсобныя пакоі. Было таксама абсталявана сховішча для фонду чытальнай залы.

На дзень адкрыцця фонд бібліятэкі налічваў 17139 экзэмпляраў кніг. Для чытачоў працавалі тры аддзелы: чытальная зала, абанемент, перасовачная бібліятэка. У штаце было 5 супрацоўнікаў, з іх 4 - бібліятэкары. Узначальвала бібліятэку **Лідзія Нікіфараўна Паграбная**.

Бібліятэка пачала работу па абслугоўванні чытачоў 15 студзеня 1952 года. Першымі яе чытачамі былі Азарэвіч З.І., Селачнік І.В, Якаўлеў В.З., Сацуп Е.Т, Кантар Р.І, Ерамеева Т.Б., Савосценка Л.Д., Грыцкевіч А.П., Спасаў А.П., Суцягіна У.А., пісьменнікі Чэрнышэвіч М.Ф., Карпаў У.Б., Новік-Пяюн С. і многія іншыя жыхары Мінска. За год бібліятэка абслужыла 7 072 наведвальніка, якім было выдадзена больш за 100 тысяч экзэмпляраў кніг.

Год заснавання – 1949

Бібліятэка актыўна ўключылася ў спаборніцтва сярод культурна-асветніцкіх устаноў рэспублікі. Праводзіліся чытацкія канферэнцыі і семінары для супрацоўнікаў гарадскіх бібліятэк, вялікай папулярнасцю карысталіся літаратурныя вечары чыталіся агляды літаратуры, афармляліся выставы, вялася лекцыйная работа. У 18 розных месцах - на прадпрыемствах і ўстановах, у інтэрнатах - працавала перасовачная бібліятэка.

Рашэннем Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных №103 па выніках сацыялістычнага спаборніцтва бібліятэчных супрацоўнікаў гарадскіх раённых бібліятэк бібліятэцы імя Янкі Купалы было прысуджана першае месца.

1953 год. Бібліятэка пачала абслугоўваць і дзяцей. Калі ў 1954 годзе адкрылася дзіцячая бібліятэка ў Цэнтральным раёне, галоўная ўвага была сканцэнтравана на абслугоўванні дарослых жыхароў беларускай сталіцы.

Колькасць чытачоў дасягнула 8 128 чалавек. Кожны дзень яе наведвалі 230-235 чалавек. Кнігавыдача склала 141 620 экзэмпляраў кніг. 24 красавіка 1953 года бібліятэка была ўзнагароджана Граматай Камітэта па справах культурна-асветніцкіх устаноў пры Савеце Міністраў БССР і БРК прафсаюза супрацоўнікаў палітыка-асветніцкіх устаноў за першае месца ў сацыялістычным спаборніцтве культурна-асветніцкіх устаноў Беларускай ССР.

Дзейнасць бібліятэкі ў той час была напоўнена пафасам стварэння, барацьбы за мір, духоўнае станаўленне асобы. Мерапрыемствы аб'ядноўвалі шырокае кола чытачоў. Канферэнцыі, сустрэчы са знакамітымі людзьмі, выставы былі прысвечаны працоўнаму маршу пяцігодак. Яны ўсялялі ўпэўненасць і веру ў жыццё. Іх тэматыка гаворыць сама за сябе: «З камсамольскай пуцёўкай», «Новабудоўлі савецкіх гарадоў», «У дапамогу вывучаючым гісторыю партыі», «Стаў да станка - вучыся». Попытам карысталіся кнігі М.Горкага «Маці», М.Астроўскага «Як гартавалася сталь». Вялікая ўвага надавалася беларускай літаратуры і краязнаўчым ведам. У мерапрыемствах бралі ўдзел беларускія паэты і пісьменнікі У.Карпаў, І.Шамякін, М.Танк, Н.Гілевіч, А.Ставер, П.Макаль, А.Вольскі і іншыя майстры пера. Запрашаліся ўдзельнікі партызанскага руху, артысты, архітэктары, навукоўцы.

У 1956 годзе бібліятэка ў першы раз дала чытачам справаздачу пра сваю работу. Для чытачоў тых часоў Купалаўка была не проста бібліятэкай. Сюды на «агеньчык» прыходзілі не толькі, каб узяць кнігу ці пачытаць газету. У бібліятэку звярталіся як да сваіх сяброў са сваімі клопатамі і праблемамі, радасцямі і тур-ботамі. Тут ішла размова з чытачамі пра новыя кнігі, сэнс жыцця, тут моладзь-студэнты, вучні -

марыла і вандравала па старонках кніг Купалы і Коласа, Пушкіна і Чэхава. У бібліятэцы яна вучылася жыццю на лепшых творах пісьменнікаў. Маладых людзей далучалі не толькі да галоўных маральных каштоўнасцей, але і скіроўвалі на неабходныя краіне прафесіі.

У 1957 годзе на абанеменце пачаў працаваць спецыяльны стол па абслугоўванню моладзі. Тут прызначалі спатканні, і паэтычныя радкі Багдановіча ззялі зоркай Венерай для закаханых. У бібліятэцы рыхтавалі свае артыкулы журналісты, і, хто ведае, магчыма тут будучыя знакамітыя пісьменнікі і пасябравалі са сваёй Музай - і на ўсё жыццё... А гэта і былі першыя прыкметы Прызнання...

У 1958 годзе ёй было прысвоена званне «Лепшая бібліятэка горада». Ужо ў той час бібліятэка імя Янкі Купалы мела свае традыцыі, славілася творчымі падыходамі да арганізацыі работы, уважлівымі і добрымі адносінамі да чытачоў. Яе загадчыца Л.Н.Паграбная мела вялікі дар бачыць здольнасці людзей і запрашаць на работу супрацоўнікаў, адданных сваёй справе.

Лідзія Нікіфараўна дапамагала калектыву ствараць у бібліятэцы атмасферу дабрыні, цеплыні і спакою. І гэта вельмі падабалася чытачам. З яе лёгкай рукі на доўгія гады «прыжыліся» ў бібліятэцы першая загадчыца абанементам Алавыннікава В.І., бібліятэкары Лісоўская Л.У., Мельнікава Г.У., Пятрова Л.А., Ілына (Бабічава) В.В. Сталі майстрамі сваёй справы Барбарчык (Сачко) Л.М., Пятровіч Н.А. У розны час з бібліятэкай звязалі свой лёс Грэнадзёр М.І., Тлушкова Л.І., Эпштэйн Ф.І., Людагоўская Л.А., Далідовіч З.Д. Тут працавалі Валенда Н.М., Кліонская Ю.Я., Ялавіцына Я.А., Цёплы М.Е., Інюціна Н.М., Архіпцава Н.Ф., Сарычава В.Д., Трунова Л.Н., Фельдман М.І., Кузняцова Т.А., Сокал М.У., Марошак Е.А., Рысявец І.В., Дзідзенка З.І., Сахароўскі В.Д. і іншыя. Мы гаворым

Л.Н.Паграбной «вялікі дзякуй» за тое, што яна дапамагла Купалаўцы прайсці па ўзлётнай паласе і ўзняцца ў палёт!

У 50-60 гады бібліятэка працавала творча, шукала і ўкараняла лепшы вопыт, разам з краінай адзначала юбілейныя даты. У гэты перыяд інтэнсіўна фарміраваўся яе кніжны фонд. На 1.01.1958 года ён склаў 62 089 экзэмпляраў кніг. З сакавіка 1958 года па новым штатным раскладзе ў бібліятэцы працавалі 12 супрацоўнікаў. З'явіліся і новыя структурныя падраздзяленні - аддзел апрацоўкі і метадычны кабінет. (З 1964 г. метадычны кабінет знаходзіўся ў памяшканні па вул. Захарава, 27). У пачатку 1959 года на абанеменце быў адчынены свабодны доступ да кніжнага фонду. Бібліятэка праводзіла вялікую работу па ўкараненні прагрэсіўнага вопыту ў бібліятэкі горада.

У шасцідзсятых і сямідзсятых гадах бібліятэка, як і заўсёды, працавала ў адзіным рытме з краінай. Старыя фотакарткі ажыўляюць гісторыю, зберагаючы памяць пра чытачоў розных пакаленняў і пра бібліятэкараў, якія працавалі тут у розны час, распавядаюць пра рознабаковую дзейнасць установы за гады яе існавання. З іх глядзяць на нас нашыя калегі - маладыя, прыгожыя жанчыны, злучыўшыя свой лёс з бібліятэчнай справай, якую чамусьці многія лічаць вельмі лёгкай. Можна таму, што не ведаюць, колькі сіл аддадзена, каб зрабіцца той самай Купалаўкай, якую чытачы называюць «сваёй» і часам прысвячаюць ёй вершы. А тое, што працавалі старанна, зразумець не цяжка, калі пералічыць граматы і падзякі, якімі была адзначана праца калектыву. Сярод іх: **1960 год - Ганаровая грамата Міністэрства культуры БССР і Беларускага рэспубліканскага Саюза работнікаў культуры за поспехі ў абслугоўванні жыхароў горада бібліятэчнай кнігай. 1963 год - званне «Бібліятэка выдатнай работы».**

У гэты перыяд бібліятэка шмат працавала з грамадска-

палітычнымі выданнямі, літаратурай пра гістарычны шлях савецкага народа за гады савецкай улады, пра родны беларускі край і горад Мінск. Выкарыстоўваліся розныя формы і метады работы з чытачамі: кіналекторый у кінатэатры

«Цэнтральны», вусныя літаратурныя часопісы, літаратурныя вечары і канферэнцыі, вяліся тэматычныя картатэкі, чыталіся агляды літаратуры. Назапашваўся вопыт па розных накірунках бібліятэчнай справы, і бібліятэка шчодро дзялілася ім са сваімі калегамі. Яна была метадычным

цэнтрам для гарадскіх масавых бібліятэк. Метадычны аддзел праводзіў прафесійныя канферэнцыі і конкурсы бібліятэкараў, спрыяў працэсу павышэння кваліфікацыі супрацоўнікаў, ажыццяўляў метадычную і практычную дапамогу бібліятэкарам. Бібліятэка заўсёды імкнулася дзяліцца сваімі ведамі з калегамі і была добрым шэфам прафсаюзных і некалькіх сельскіх бібліятэк. У 1966 годзе ў бібліятэцы з'явілася і пасада бібліятэкара-бібліёграфа. Актыўную дапамогу аказваў бібліятэчны савет, у які ўваходзілі самыя актыўныя чытачы. Самае ж галоўнае дасягненне бібліятэкі - заваяванне чытацкай аўдыторыі. У бібліятэцы працаваў дружны калектыў, які з 1968 узначальвала **Аляксандра Сцяпанайна Костылева** - энергічная, яркая і неардынарная асоба, паважная жанчына, высокакваліфікаваны, апантаны працай спецыяліст.

3 1976 года распачаўся новы этап у развіцці бібліятэкі - яна пачала абслугоўваць чытачоў па новым адрасе: вуліца Веры Харужай, 16. Новае памяшканне, палепшаныя ўмовы для працы ўдыхнулі новую энергію ў жыццё бібліятэкі. Бібліятэкай ператварылася ў сапраўдны грамадска-культурны цэнтр для жыхароў сталіцы. У яе вялікай утульнай актавай зале заўсёды адбываліся цікавыя сустрэчы з пісьменнікамі і са знакамітымі людзьмі,

працаваў кіналекторый, збіраліся кнігалюбы, гучала музыка. Напрацягу многіх гадоў існавалі розныя клубы і гурткі. А.С.Костылева добра арыентавалася ў праблемах свайго часу, магла акцэнтаваць увагу супрацоўнікаў на найбольш актуальныя праблемы, у чым ёй дапамагалі добрае валоданне словам і вялікая працаздольнасць. Гэта было вельмі важна - у той час адбываліся значныя змены ў бібліятэчнай справе: цэнтралізацыя гарадскіх бібліятэк, змяненне класіфікацыйных схем фондаў і каталогаў. Ва ўсё гэта яна ўклала сваю стваральную энергію. Аляксандра Сцяпанаўна бралася за работу сама і своєчасова падключала да ажыццяўлення планаў сваіх падначаленых.

У 1979 годзе змяніўся і статус бібліятэкі - яна стала Цэнтральнай бібліятэкай, аб'яднаўшы ў цэнтралізаваную сістэму 20 бібліятэк горада.

На правах філіялаў у ЦБС увайшлі гарадскія бібліятэкі, якія знаходзіліся ў розных мікрараёнах Мінска, і нотна-музычная бібліятэка. Змены прынеслі новыя абавязкі і новую адказнасць за работу ўсіх падраздзяленняў

цэнтралізаванай сістэмы. А.С.Костылева са сваімі калегамі пачала актыўна праводзіць цэнтралізацыю, развіваць бібліятэчную сетку, удасканальваць

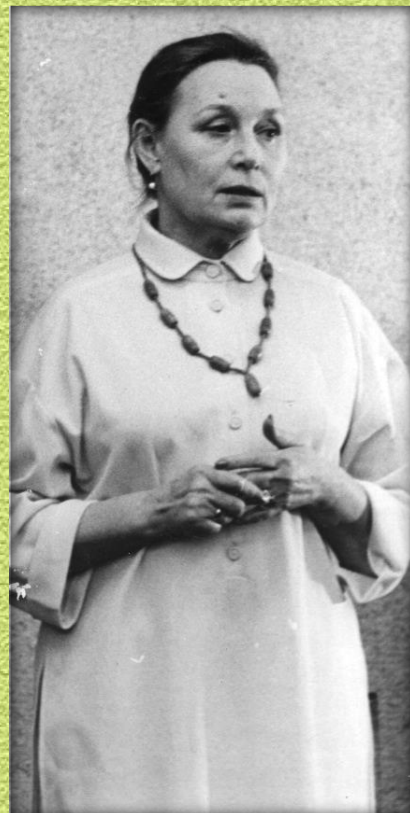

даведачна-бібліяграфічную, інфармацыйную і метадычную работу. У ЦБС ствараўся адзіны фонд з цэнтралізаваным камплектаваннем, апрацоўкай літаратуры, кнігасховішчам, даведачным апаратам. Чытачоў у Цэнтральнай бібліятэцы абслугоўвалі абанемент, юнацкая і чытальная залы.

Даведачна-інфармацыйны і метадычны аддзелы, гаспадарчы, аддзелы апрацоўкі літаратуры і камплектавання працавалі з улікам патрэб усіх падраздзяленняў ЦБС.

У пачатку 80-х гг. увайшлі ў практыку работы літаратурна-музычныя гасцёўні з цікавай тэматыкай, незвычайнай падачай матэрыялу. Неардынарна, з захапленнем ішлі размовы, гучала музыка, падавалася гарбата. Чытачы і калегі ніколі не забудуць тыя вечары, калі абаяльнай гаспадыняй гасцёўні была Берына С.Л., якая стварала непаўторную атмасферу кожнай сустрэчы, яе «ауру». Часта ўспамінаюць нашы чытачы выступленні архітэктараў, урачоў, вучоных, настаўнікаў, спартсменаў, вайскоўцаў якія былі ўдзельнікамі сустрэч у літаратурна-музычных гасцёўнях з цыклу «Мінск і мінчане».

У 1982 годзе бібліятэка ўзяла актыўны ўдзел у святкаванні стагоддзя Я.Купалы. Прыходзілі да нашых чытачоў беларускія паэты і пісьменнікі Б.Сачанка, В.Казько, І.Чыгрынаў, Р.Барадулін, В.Быкаў, Я.Брыль, С.Грахоўскі, Р.Баравікова, В.Іпатава. Чытала свае вершы Я.Янішчыц. Дзяліліся першым літаратурным вопытам С.Алексіевіч і Л.Дранько-Майсюк. Пачынаючы драматург А.Дудараў распавядаў аб сваіх творчых планах. У бібліятэцы заўсёды прывячалі маладыя таленты. Сюды са сваёй першай выставай прыйшлі маладыя мастакі М.Бушчык, А.Кузняцоў, А.Цыркуноў. Потым не раз яшчэ запрашалі купалаўцы наведвальнікаў на іх персанальныя выставы. Тут таксама выстаўляліся і творы мастакоў М.Мудрогіна і Н.Шчаснай. Пад бібліятэчным дахам гучалі галасы цудоўных спявачак С.Данілюк, Н.Гайды, Л.Колас.. Кампазітары Ю.Семеняка і І.Лучанок выконвалі свае музычныя творы. Заўсёды з ахвотаю выступалі кампазітар Э.Зарыцкі і спявак Я.Еўдакімаў.

У 1983 годзе дасягненні бібліятэкі былі адзначаны Дыпламам 3-й ступені ВДНГ СССР. Яе работа не раз адзначалася граматамі і дыпламамі кіруючых устаноў. Лад жыцця і дзейнасці бібліятэкі - гэта заўсёды адлюстраванне існуючай грамадскай сістэмы. У гэты час бібліятэка нямала зрабіла, каб захаваць кнігу, як знак сацыяльнай памяці. Актыўна працавала з літаратурай пра герояў ціліны і будаўнікоў БАМа, з мемуарамі дзеячоў партыі і ўдзельнікаў вайны.

У 1988 годзе бібліятэку наведвалі 11026 чытачоў. Яе фонд склаў 270238 экз. кніг. Але бібліятэкары адчувалі, што ідзе новы час: чытачы ўсё часцей прасілі творы Салжаніцына А., Владзімава Г., Рыбакова А., з'явіліся новыя імёны ў беларускай літаратуры. Пачалі друкаваць «забароненых» аўтараў. А як чыталі

«тоўстыя» часопісы! Папулярнымі сталі Дні інфармацыі. А у 1995 годзе супрацоўнікі аддзела абслугоўвання - абанемента, юнацкай і чытальнай залы - з задавальненнем адзначылі, што чытачы сталі такімі актыўнымі, як ніколі. Іх колькасць павялічвалася, а грошай на камплектаванне становілася ўсё меней і меней... Пайшлі заяўкі на

эканамічную літаратуру, падручнікі. Людзі пачалі вывучаць замежныя мовы.. Дэтэктывы, фантастыка, «жаночы» раман, вылічальная тэхніка - колькі раз на дзень звярталіся чытачы за гэтай літаратурай да бібліятэкара, які павінен быў усё ведаць!

Усе гэтыя гады вельмі напружана працаваў інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел бібліятэкі. Бібліёграфы Сёміна В.М, Сяргеева Н.В, Жагора С.І, Акушэвіч Т.І. - наша служба «Што? Дзе? Калі?» - болей за ўсіх адчулі на сабе, што такое «Новыя табліцы ББК», а тут зноў прыйшлося думаць, куды ж класіфікаваць усе гэтыя «маркетынгі» і «менеджменты», якія проста пасыпаліся ў запытах наведвальнікаў!

У 1994 годзе дырэктарам ЦБ імя Янкі Купалы стала **Людміла Пятроўна Сулохіна**. Яна была тут сваім чалавекам: у бібліятэку прыйшла ў 1977 годзе. Калегі добра ведалі яе лепшыя рысы характару - рашучасць, патрабавальнасць да сябе, гатоўнасць узяць на сябе адказнасць, уменне працаваць з калектывам. Гэта быў адказны перыяд у яе жыцці: новая пасада і змены, што адбываліся ў жыцці краіны, патрабавалі новых ведаў. У новых эканамічных умовах Людміла Пятроўна здолела перайсці на прагрэсіўныя формы гаспадарчай дзейнасці. Са сваімі калегамі пачала ўкараняць аўтаматызацыю, развіваць бібліятэчную сетку, арганізоўваць абслугоўванне і даведачна-бібліяграфічную і інфармацыйную работу па сучасных метадыках. Калі адчуўся значны недахоп фінансавання, пад яе кіраўніцтвам бібліятэка пачала ўкараняць платныя паслугі (начны абанемент, ксеракапіраванне), заключаць дагаворы аб супрацоўніцтве з іншымі ўстановамі. Атрыманыя сродкі пайшлі на камплектаванне фонду, на набыццё абсталявання, рамонт.

У аддзеле камплектавання і апрацоўкі фондаў з'явіліся першыя камп'ютары. Берастава Л.К., Фаміна Г.М., Шабуня А.Х. - вопытныя бібліятэкары, яны шмат гадоў працавалі ў гэтым падраздзяленні, але ж жыццё паставіла ім задачу навучыцца працаваць з сучаснай тэхнікай. Навучыліся самі, дапамаглі калегам і справа пайшла. З 1996 года і інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел стварае аналітычна-бібліяграфічныя базы даных, у аўтаматызаваным рэжыме выдае бібліяграфічныя паказальнікі.

Канец 90-х гадоў характарызаваўся актыўным укараненнем інфармацыйных тэхналогій ва ўсе працэсы бібліятэкі. Гэта і час пошуку новых партнёраў, новых форм работы, новых прафесійных ведаў. Структура бібліятэкі пастаянна ўдасканальвалася - з'явіўся аддзел маркетынгу, аддзел самастойнага вывучэння нямецкай мовы. Працавалі «Бізнесбібліятэка», тры клубы і галерэя візуальных

Год заснавання – 1949

мастацтваў «NOVA». З 1999 года чытачам выдаецца білет карыстальніка бібліятэкі ў сектары ўліку. І колькасць чытачоў штогод расце. Выдаецца інфармацыйны бюлетэнь «Бібліяфакт».

НА ПАЧАТКУ НОВАГА ТЫСЯЧАГОДДЗЯ

1999 год быў двойчы юбілейны: споўнілася 50 гадоў ЦБ імя Янкі Купалы і 20 гадоў з таго моманту, як мінскія гарадскія бібліятэкі былі аб'яднаны ў Цэнтралізаваную сістэму, якую яна ўзначальвае. Да юбілею быў падрыхтаваны медаль, спецыяльны нумар «Бібліяфакта» і тэматычныя паказальнікі, прысвечаныя бібліятэцы. Адбылася святочная вечарына, на якую запрасілі калег, чытачоў, сяброў, пісьменнікаў. Палітычныя, эканамічныя і сацыяльныя змены, якія адбыліся напрыканцы XX стагоддзя ў жыцці грамадства, аказалі значны ўплыў і на работу бібліятэкі. Гэты перыяд прынёс не толькі праблемы, але і разуменне неабходнасці новых прыярытэтаў і якасных змен у арганізацыі спраў. ЦБ адаптавалася да новых умоў жыцця: былі вызначаны галоўныя мэты і задачы, планы работы абавязкова ўлічвалі рэаліі часу.

Установа вызначыла і сваё месца ў соцыя-культурнай прасторы горада. У Цэнтральнай бібліятэцы быў падрыхтаваны галоўны стратэгічны дакумент «Праграма развіцця ЦСДПБ да 2005 года», скаардынаваны з палажэннямі «Праграмы развіцця культуры г.Мінска на 1999-2005 годы» Мінгарвыканкама.

З мэтай павышэння якасці абслугоўвання асабліва ўвага звярталася на галоўныя і перспектывныя групы карыстальнікаў, на запыты якіх бібліятэка зарыентавала свае паслугі.

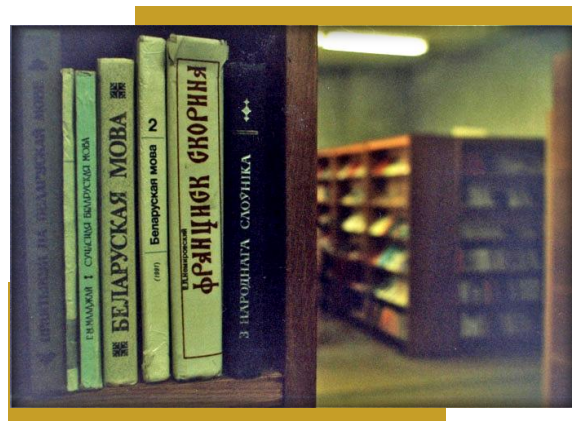
Адным з галоўных накірункаў стала планамернае ўкараненне аўтаматызаваных тэхналогій ў практыку работы яе структурных падраздзяленняў. Вялася работа па ўкараненні комплексу задач «Стварэнне базаў даных», «Чытачы: рэгістрацыя і перерэгістрацыя», «Атрыманне статыстычных даных па кнігавыдачы

і наведваннях”, “Абслугоўванне чытачоў”. Было завершана стварэнне лакальнай камп’ютарнай сеткі. У Цэнтральнай бібліятэцы працавалі 23 станцыі, сервер на базе Windows Nt, 12 прынтараў. З мэтай удасканалвання работы па фарміраванні фондаў бібліятэка пачала набываць інфармацыйныя прадукты на сучасных носьбітах.

2000 год характарызаваўся ростам чытацкай актыўнасці, павелічэннем патрэбнасці карыстальнікаў у інфармацыі. Умацоўваліся сувязі з прыярытэтнымі групамі наведвальнікаў бібліятэк, грамадскімі і творчымі арганізацыямі, СМІ. Фарміраваўся імідж сучаснай публічнай бібліятэкі, выкарыстоўваліся розныя магчымасці звярнуць увагу грамадскасці і кіруючых структур на ролю публічнай бібліятэкі ў інфармацыйным грамадстве.

Добрасумленная праца і разуменне важнасці нацыянальных прыярытэтаў прынеслі свае вынікі: Цэнтральную бібліятэку штодзённа наведвалі звыш 600 чалавек. Чытачы адзначалі, што ім падабаецца яе хуткае, безадказнае, прафесійнае абслугоўванне, высокакваліфікаваная дапамога. Якаснае камплектаванне фонду таксама спрыяла папулярнасці бібліятэкі сярод чытачоў. Колькасць карыстальнікаў павялічылася галоўным чынам за кошт чытацкай студэнцкай аўдыторыі, а таксама тых жыхароў горада, якія сумяшчаюць працу з вучобай.

Усе бібліятэчныя працэсы ажыццяўляліся ўжо ў аўтаматызаваным рэжыме. Быў поўнасцю здзейснены перавод бібліяграфічных электронных праграм пад Windows, праведзена апрабаванне і дэкадаж гэтых праграм да рабочага стану. Мадэрнізацыя дазволіла спрасціць даведачна-бібліяграфічныя

працэсы, пашырыць магчымасці пошуку інфармацыі. Удасканаленне камп'ютэрных тэхналогій спрыяла вырашэнню задачы фарміравання і актуалізацыі інфармацыйных рэсурсаў.

Папаўнялася электронная База даных (БД) СКА. БД “Артыкулы” склала каля 10 700 бібліяграфічных запісаў, крывязнаўчая “Мінск” – 2000 запісаў.

Інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел ажыццяўляў інфармацыйную падтрымку агульнагарадскіх і бібліятэчных праграм, такіх як “Сталічная адукацыя”, “Мы разам. Мы патрэбны адзін аднаму” (праца з ветэранамі і інвалідамі) і іншыя. Па кожнай з іх рабіўся мэтанакіраваны пошук, адбор і захаванне інфармацыі, што садзейнічала аказанню інфармацыйнай дапамогі адпаведнай катэгорыі чытачоў.

Стварэнне новай версіі электроннага каталога дало магчымасць больш якасна і поўна абслугоўваць чытачоў. Менавіта ў 2000 годзе ён стаў актыўна выкарыстоўвацца дзеля задавальнення запытаў чытачоў. Пачалося фарміраванне фонду на CD, працягвалася праца ў межах «Спецпраграмы па адаптацыі да ўмоў і патрабаванняў Мінскай ЦБС новага варыянта ББК».

Аддзел у рабоце канферэнцый і семінараў, прысвечаных галоўным пытанням бібліятэчнай справы, дапамагаў набываць новыя прафесійныя веды, якія сталі асабліва патрэбныя ў новых умовах. Прайшла атэстацыя супрацоўнікаў, на якой яны прадэманстравалі разуменне неабходнасці працаваць па-новаму.

Эканамічная сітуацыя прымусіла бібліятэку прапанаваць жыхарам горада шэраг платных паслуг. У чытальнай зале бібліятэкі на платнай аснове чытачам пачалі выдаваць кніжкі для карыстання ў начны час і на выхадныя дні. Гэта дало магчымасць набываць кнігі павышанага попыту. Выдача літаратуры з фонду “Небясплатнай бібліятэчкі” - новая форма абанементнага абслугоўвання ў ЦБ - таксама спрыяла папаўненню фонда.

Усе платныя паслугі ажыццяўляліся на падставе спецыяльна распрацаваных дакументаў. Было падрыхтавана “Палажэнне аб платных паслугах, якія ажыццяўляюцца ў бібліятэцы ў аўтаматызаваным рэжыме”.

Прапаноўваючы дадатковыя паслугі, бібліятэка імкнулася зберагчы бясплатнымі асноўныя віды абслугоўвання.

Асаблівая ўвага звярталася на работу з моладдзю. Ёй прапаноўвалася літаратура аб здравым ладзе жыцця. Прафілактыка СНІДу, наркаманіі, алкагалізму - гэтыя тэмы заўсёды можна было знайсці ў штомесячных планах работы бібліятэкі. Сумесна з медыкамі, псіхолагамі, супрацоўнікамі Рэспубліканскага цэнтра прафілактыкі СНІДу праводзіліся мерапрыемствы, на якіх выступалі юрысты і педагогі. Для тых, хто ўступае ў самастойнае жыццё, былі арганізаваны прэзентацыі прафесій, неабходных гораду.

Агульначалавечыя каштоўнасці, адказнасць асобы за будучыню - аб гэтым ішла размова ў ЦБ імя Янкі Купалы на сустрэчы з пісьменнікамі - удзельнікамі "Літаратурнага экспрэсу "Еўропа-2000". Бібліятэцы пашчасціла апынуцца ў цэнтры значных міжнародных і грамадскіх падзей, акцый, рухаў. Актавая зала Купалаўкі была адной з пляцовак, на якой горад Мінск вітаў удзельнікаў вышэйназванага міжнароднага праекта.

У Купалаўцы адбылася сустрэча бібліятэкараў горада з журналістамі ў дзень адкрыцця Тыдня бібліятэк горада, які прайшоў пад эгідай Упраўлення культуры Мінгарвыканкама.

Традыцыйна бібліятэка запрашала жыхароў горада святкаваць Дзень ведаў, Дзень маці, Тыдзень дзіцячай кнігі, свята славянскай пісьменнасці і г.д. З вялікім поспехам прайшла выстава "Сто лепшых беларускіх кніг XX стагоддзя" і "Еўропа - адзіная культурная прастора", адбылася прэзентацыя кнігі У.Шэліхіна "Сэрца памятае".

Актыўна працавала бібліятэка па праграмах, якія былі распрацаваны ў ЦСДПБ: "Гуманітарная бібліятэка XXI стагоддзя", "Комплексная экалагічная праграма", "Мы разам. Мы патрэбны адзін аднаму" (падтрымка ветэранаў, інвалідаў). У 2000 годзе з'явілася новая праграма "Свет жанчыны". Яе мэта -

Традыцыя быць патрэбнай

актывізацыя работы з чытачамі-жанчынамі. Умацаваліся сувязі ўстановы з недзяржаўным жаночым інстытутам "Энвіла".

Другі год дзейнічаў дагавор паміж ЦБ і філіялам Маскоўскага Гуманітарнага інстытута аб прыярытэтным абслугоўванні яго студэнтаў. Калекцыя дакументаў, скамплектаваных інстытутам, складалася з 795 экз. кніг і 172 відэакасет. Карыстацца ёй мог кожны наведвальнік ЦБ.

Бібліятэка актыўна працавала з сям'ямі, школамі. Рознабавовыя сямейныя святы сталі традыцыйнымі. Сугучна патрэбам часу і запытам наведвальнікаў бібліятэка ў сваёй рабоце імкнулася рознымі формамі адлюстроўваць разнастайныя бакі нашага жыцця. Літаратурныя гасцёўні, вечарыны, сустрэчы з цікавымі людзьмі, пісьменнікамі, мастакамі, навукоўцамі, выставачная работа пашыралі аўдыторыю наведвальнікаў.

Прафесійны ўзровень выстаў у галерэі "NOVA" у ЦБ прыцягваў наведвальнікаў, для якіх актавая зала бібліятэкі стала традыцыйным месцам сустрэч з мастацтвам, з талентам. Рэгулярна рэагавала на кожнае культурнае здарэнне, што адбылося пад бібліятэчным дахам, прэса. Бібліятэка супрацоўнічала з рэдакцыямі газет і часопісаў, тэлебачаннем.

Дызайн аб'яў, запрашальныя білеты, афармленне выстаў і іншых

прэзентацыйных матэрыялаў ажыццяўляліся з дапамогай супрацоўнікаў аддзела маркетынгу.

Знамянальнай падзеяй 2000 года стала прызнанне Цэнтральнай бібліятэкі імя Янкі Купалы лепшым калектывам года

Рэспублікі Беларусь з уручэннем спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў эстэтычным і маральным выхаванні беларускага народа і прапаганду духоўных каштоўнасцяў у галіне бібліятэчнай справы.

«Галоўная каштоўнасць сталіцы - Чалавек. Галоўная мэта - ператварэнне Мінска ў сучасны еўрапейскі горад» - так былі вызначаны галоўныя прыярытэты ў рабоце Мінгарвыканкама. Таму, як і раней, у 2001 ў рабоце ЦБ пераважала парадыгма не колькасная, а якасная. На першым плане былі карыстальнікі бібліятэк і іх запыты, імкненне дасягнуць іміджу сучаснай публічнай бібліятэкі - інфармацыйнага і культурнага цэнтра метраполіі.

У красавіку 2001 года бібліятэку ўзначаліла Алена Віктараўна

Кубышкіна. Яна раней ужо працавала ў Купалаўцы, а потым была загадчыцай бібліятэкі-філіяла №9. Новае назначэнне адкрыла для Алены Віктараўны новыя перспектывы і паставіла перад ёй адказныя задачы. Па-першае, трэба было захаваць лепшыя традыцыі

арганізацыі, а па-другое, практычнымі справамі адказаць на выклік часу і накіраваць бібліятэку на дасягненне галоўнай мэты - стаць сучасным інфармацыйным і культурным цэнтрам. Вось чаму калектыў - прафесійная каманда - быў зарыентаваны дырэктарам у першую чаргу на крэатыўнасць, на мадэрнізацыю рабочых працэсаў.

Бібліятэка па-ранейшаму спрыяла адукацыйнаму працэсу, развіццю нацыянальнай культуры, зберажэнню гісторыка-культурнай спадчыны. У 2001 году яе чытачамі былі 30 496 жыхароў горада.

Дзейнасць бібліятэкі ў межах сацыяльна арыентаваных праграм дазволіла актывізаваць работу з галоўнымі групамі наведвальнікаў: моладдзю, жанчынамі, ветэранамі, інвалідамі. Да існуючых праграм дабавілася новая - «Радасць чытання», накіраваная на падтрымку працэса чытання, асабліва сярод моладзі. Усе праграмы былі падрыхтаваны аддзелам маркетынгу.

Бібліятэка вырашала задачу пашырэння кола паслуг, якія прапаноўвала сваім чытачам: па ініцыятыве Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі і Міністэрства культуры краіны пры інфармацыйна-бібліяграфічным адзеле **быў створаны Публічны цэнтр прававой інфармацыі (ПЦПІ)**. Ён узнік як лагічны працяг работы па прававым інфармаванні насельніцтва, якое здзяйснялася пры дапамозе базы дадзеных “Юрэксперт”. Асноўны прынцып дзейнасці цэнтра – свабода і аператыўнасць прадастаўлення інфармацыі. У ПЦПІ былі прадстаўлены праграмныя прадукты эталоннага банка прававой інфармацыі “Эталон-Win” і “Закондательство Российской Федерации”. Гэтыя базы аператыўна штотыднёва актуалізаваліся новымі прававымі дакументамі. Цэнтр набыў папулярнасць сярод чытачоў. Кожны чацвер яны мелі магчымасць звярнуцца за кансультацыяй да юрысконсультаў.

Інфармацыйна-адукацыйная функцыя бібліятэкі заставалася вельмі актуальнай. На працягу апошніх гадоў існавала тэндэнцыя росту колькасці студэнтаў ВНУ, навучэнцаў гімназій, вучняў СШ. У ЦБ імя Янкі Купалы было праведзена даследаванне, якое падцвердзіла, што сярод яе чытачоў моладзь

складае амаль 70%.

У Цэнтры па вывучэнні нямецкай мовы ў Цэнтральнай бібліятэцы, дзе сканцэнтравана арыгінальная нямецкая літаратура і аўдыё і відэа касеты, прайшлі цікавыя інфармацыйныя гадзіны, віктарыны, прысвечаныя нямецкай культуры, для

слухачоў Акадэміі паслядыпломнай падрыхтоўкі.

У 2001 годзе у Купалаўцы ўсе бібліятэчныя працэсы ажыццяўляліся ў аўтаматызаваным рэжыме. На працягу года вялася адпрацоўка функцый тыпавога праекта ЦБС з мэтай перахода на інвентарны ўлік падсістэм “Камплектаванне” і “Каталагізацыя”.

Удасканалваўся комплекс задач “Стварэнне базы даных чытачоў. Рэгістрацыя і перерэгістрацыя», «Абслугоўванне чытачоў» у ЦБ імя Янкі Купалы. Працягвалася работа і па ўдасканаленні арганізацыі ДБА і бібліятэчнай прасторы.

З мэтай стварэння больш камфортных умоў для абслугоўвання карыстальнікаў былі абсталяваны тры новыя аўтаматызаваныя рабочыя месцы, адно з якіх – месца дзяжурнага бібліёграфа, што дазволіла больш рацыянальна выкарыстоўваць рабочы час, больш якасна і адказна абслугоўваць чытачоў. Наведвальнікі бібліятэкі актыўна карысталіся такімі паслугамі як ксеракапіраванне, выдача на дом літаратуры па «начным абанеменце» за адпаведную плату. З мэтай іх лепшага абслугоўвання было набыта два ксеракапіравальных апарата.

У 2002 годзе Цэнтральная бібліятэка беларускай сталіцы, як частка інфраструктуры горада, праз свае спецыфічныя сродкі спрыяла стаўленню і развіццю сацыяльнага асяродка, у якім яна існуе. Доўгатэрміновыя накірункі дзейнасці вызначаліся праз палітыку, звязаную з выкананнем публічнай бібліятэкай сацыяльнай ролі ў сучасным грамадстве. Змест работы быў зарыентаваны на нацыянальныя прыярытэты, канцэпцыю развіцця Мінска, на пытанні, з якімі кожны чалавек звяртаецца ў бібліятэкі. Паслугамі бібліятэкі ў 2002 годзе карысталіся 29 982 жыхароў горада.

Усведамленне і разуменне неабходнасці канцэнтрацыі рэсурсаў, якія спрыяюць выкананню бібліятэкай сваёй грамадскай місіі, былі непарыўна звязаныя з працэсам мэтанакіраванага камплектавання. Улік і аналіз складу фонду, супрацоўніцтва з выдавецтвамі, пошук альтэрнатыўных шляхоў камплектавання калекцыі - вось галоўныя накірункі работы па яе фарміраванні. У 2002 годзе ЦБ прапанавала карыстальнікам універсальную калекцыю дакументаў

па розных галінах ведаў. Больш запатрабаванай была літаратура ў межах адукацыйных праграм і рэлаксацыйнага характару.

У аддзеле камплектавання, апрацоўкі і арганізацыі адзінага фонду, якім кірвала Берастава Л.К., па-ранейшаму працавалі Жаўрыд А.В., Баброва З.П., Васілевіч Т.Ф., Нехвадовіч І.С., Камінская В.А.. На дапамогу ім прыйшлі Смірнова Т.Я., Паўлюшчанка Н.А, Пургіна Н.Р. Уліліся ў калектыў новыя супрацоўнікі Макарэвіч С., Ржэўцкая А, Харлап Н., Волчэк З.Я.

2002 год – год святкавання 120 гадавіны з дня нараджэння класікаў беларускай літаратуры Янкі Купалы і Якуба Коласа. У ЦБ адбыліся мерапрыемствы, прысвечаныя іх творчасці. Была арганізавана выстава з матэрыяламі аб жыцці і творчасці Янкі Купалы, імя якога яна носіць, наведвальнікі мелі магчымасць ажыццявіць “Падарожжа да новай экспазіцыі” - так называлася выстава, падрыхтаваная сумесна з Дзяржаўным літаратурным музеем Янкі Купалы. Бібліятэка і музей запрасілі ў Купалаўку жыхароў горада на вечарыну “З думай пра Беларусь”. Купалу і Коласу была прысвечана і канферэнцыя “Гонар зямлі беларускай”.

Год заснавання – 1949

Укараненне новых інфармацыйных тэхналогій прымусіла асабліва ўважліва адносіцца да пытання фарміравання сучаснага прафесійнага мыслення, набыцця ведаў. З асаблівасцямі сучаснай прафесійнай практыкі бібліятэкары пазнаёміліся на канферэнцыі “Публічная бібліятэка: тэндэнцыя развіцця”. На канферэнцыі адбылася і **прэзентацыя сайта ЦСДПБ**, дэманстраваўся сайт галерэі “NOVA”. Сайт ЦСДПБ <http://kupala-library.iatp.by> быў падрыхтаваны аддзелам маркетынгу ЦБ. Ён прапанаваў жыхарам горада інфармацыю пра бібліятэкі сістэмы, іх паслугі, фонды, мерапрыемствы, праграмы для галоўных груп наведвальнікаў.

У **2003 годзе** ўвага канцэнтравалася на праблемах, якія хвалююць сучасную сям’ю, жанчын, адзіночкі і пажылых людзей. У ЦБ адбылася вечарына “Першы раз у першы класс” сумесна з асацыяцыяй мнагадзетных бацькоў і

сустрэча ў "Профікласе" з псіхалагам Цэнтра сацыяльнай дапамогі сям'і і дзецям. Сумесна з сацыяльным аддзелам Савецкага раёна ў Купалаўцы прайшоў Круглы стол па пытаннях аказання дапамогі інвалідам. Цікавы прыклад актыўнай формы правядзення вольнага часу чытачамі сярэдняга ўзросту - мерапрыемствы ў межах сацыя-культурнага адукацыйнага праекта "Рэзананс. Інтэрактыўнае, сістэмнае, міждысцыплінарнае навучанне творчасці", якія праходзілі ў ЦБ імя Янкі Купалы.

Праводзіліся прэзентацыі ЦБ для студэнтаў БУК і слухачоў ІПК. Супрацоўнікі ЦБ прымалі ўдзел ў рабоце Міжведамаснага Савета, у прафесійных канферэнцыях для бібліятэкараў рэспублікі, якія адбыліся на працягу года па ініцыятыве ББА. На спецыяльных занятках разглядаліся пытанні грамадзянскай абароны. Калектыў ЦБ прыняў самы актыўны ўдзел у акцыі, прысвечанай збіранню сродкаў на будаўніцтва Нацыянальнай бібліятэкі

Адпаведна канцэпцыі гарадской улады па пераўтварэнні Мінска ў сучасны еўрапейскі горад у Цэнтральнай бібліятэцы імя Я.Купалы быў праведзены шэраг мерапрыемстваў пад агульнай назвай "Горад, накіраваны ў будучыню", у тым ліку выставы, тэматычныя цыклы "Мінск на скрыжаванні стагоддзяў і будоўляў", "Мінск – здаровы чысты горад", "Літаратурнае жыццё горада". Прэзентацыя твораў сучасных беларускіх пісьменнікаў адбывалася ў межах дзейнасці аматарскага аб'яднання "Купалаўская сябрына".

Праводзіліся майстар-класы, спецсемінары разам з Цэнтрам занятасці Савецкага раёна. У юнацкай зале выкарыстоўваліся базы даных гарадскога Цэнтра занятасці для паступаючых у вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя установы г.Мінска, былі створаны папкі-дасье "Несакрэтная інфармацыя/

Робота бібліятэкі асветлялася з дапамогай сродкаў мас-медыя. Сайт сістэмы прымаў удзел у дзесятай Міжнароднай спецыялізаванай выставе па камунікацыях і інфармацыйных тэхналогіях **ТІБО** і

атрымаў узнагароду. На сайце пачалі рэгулярна з'яўляцца выданя ў ЦБ матэрыялы: інфармацыйны бюлетэнь "Бібліяфакт", штоквартальны рэкамендацыйны спіс "Горад Мінск – гісторыя і сучаснасць".

Інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел штомесячна выдаваў "Бюлетэнь новых паступленняў", "Новыя кнігі і часопісы, якія паступілі ў ЦСДПБ г. Мінска". Штогод рыхтаваліся "Каляндар знамянальных і памятных дат" і "Каталог газет і часопісаў". У аддзел прыйшлі

маладыя супрацоўнікі Дубовік А. А., Радзюк В.В. і Андрончык Л.М .

Важную экалагічную інфармацыю для чытачоў даваў дайджэст-бюлетэнь "Эко-інформ", які таксама выдаваўся ў ІБА. У канцы года бібліятэка артымала матэрыяльную падтрымку ад Гарадскога камітэта па экалогіі і ахове прыродных рэсурсаў для стымуляцыі экалагічнага напрамку сваёй дзейнасці.

У 2004 годзе ЦБ імя Янкі Купалы атрымала і магчымасць выхаду ў Інтэрнет па выдзеленаму аптавалаконнаму каналу сувязі ў межах праграмы "Электронная Беларусь" для службовага карыстання з перспекывай абслугоўвання чытачоў.

Аддзел аўтаматызацыі з 2002 года працуе пад кіраўніцтвам Т.І. Дзербан. Разам з ёй прыйшла Фралова С.І. – сістэмны праграміст, якая добра наладзіла работу сервера і сетку. У аддзеле працавалі Пшыбытка В.В, Лаппо Т.У, Гладкі В.М. У 2005 годзе ў аддзел прыйшоў малады спецыяліст Власаў А.Г. Тэхнічная мадэрнізацыя бібліятэкі дазволіла:

- пашырыць доступ карыстальнікаў да сукупных інфармацыйных рэсурсаў праз зводны электронны каталог;
- больш аператыўна выконваць запыты чытачоў;
- больш эфектыўна арганізоўваць абслугоўванне наведвальнікаў;
- арганізаваць тэхналагічныя працэсы ў бібліятэках адпаведна сучасным патрабаванням.

Стварэнне вобразу прывабнай, "празрыстай" бібліятэкі з свабодным доступам да інфармацыйных рэсурсаў з'явілася асноўнай матывацыяй у працэсе

рэарганізацыі і аднаўлення бібліятэчнай прасторы. У бібліятэцы былі выкананы рамонтныя работы з рэарганізацыяй аддзелаў: аб'яднаны дарослы і юнацкі абанементы. Адметна, што пасля “адчынення” фондаў абанемента, эфект “празрыстай” інфармацыйнай прасторы быў адзначаны чытачамі ЦБ. Гэтаму спрыяе і сучаснае афармленне бібліятэкі, а таксама навігацыя фонду - супрацоўнікамі аддзела маркетынгу Кульковай В.І і Філонавай Т.М. быў падрыхтаваны новы макет раздзяляльнікаў для кніжнага фонду згодна новых табліц ББК на беларускай мове.

Палепшылася і матэрыяльная база бібліятэкі. Гэта дазволіла заменіць ўваходную групу ЦБ, на тэндарнай выснове былі набыць новыя стэлажы і кафедры. У адпаведнасці з рашэннем Мінгарвыканкама №1452 ад 22.07.2004 г. «О работе управления культуры Мингорисполкома по эстетическому образованию молодёжи» былі выдзелены сродкі на набыццё літаратуры і тэхнікі для бібліятэк горада. Аўдыёвізуальныя сродкі - тэлевізар, відэамагнітафон, DVD, музычны цэнтр – былі набыты і для ЦБ. Яна набыла таксама сканер для фарміравання БД і выдавецкай дзейнасці. З'явіўся і аўтамабіль, перададзены Купалаўцы бібліятэкай для сляпых.

Рэарганізацыя бібліятэчнай прасторы і ўзмацненне матэрыяльнай базы дазволіла:

- максімальна адчыніць фонды бібліятэкі для самастойнага пошуку і выбару літаратуры;
- палепшыць для чытачоў умовы карыстання бібліятэкай;
- развіць сэрвіс дадатковых паслуг, ксеракапіраванне дакументаў;
- выкарыстоўваць аўдыё- і відэамагчымасці пры падрыхтоўцы культурна-масавых мерапрыемстваў;
- палепшыць умовы працы персаналу.

Кадровае пытанне заўсёды было важным для бібліятэкі.

Амаль усе

яе супрацоўнікі маюць вышэйшую адукацыю. Рэгулярна павышаюць кваліфікацыю. Работу аддзела кадраў у разны час каардынавалі Лісоўская Л.Ў. і Кваскова Л.В.

У 2002 годзе адбыліся кадравыя змены: на пасаду намесніка дырэктара, якую раней займала Буданава В.А., была назначана В.М.Грынчук, якая раней ўзначальвала інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел. На яе месца прыйшла Новікава М. А. Шмат гадоў ўзначальвала аддзел абслугоўвання Давыдава І.С. На гэтую пасаду была назначана Канашук Н.І. Гэтыя супрацоўнікі ўжо не адзін працвалі ў бібліятэцы, аднак новыя пасады паставілі перад імі новую адказнасць за даручаную справу.

год

Чытальную залу ўзначальвае Ксёнін В.П. Там працуюць Несцяжэнка Л.І., Доўнар Т.І., Матвеева А.В. За работу абанемента адказвае Баравікова Н.Р. У яе камандзе - 12 чалавек. Сярод іх Мамчыц С.В., Чумачэнка З.Д., Камароўская Н.К., Ганчарова Ю.М., Лушчэўская Т. І., Стукач М.М., Звонава І.Г. Свой вопыт маладым бібліятэкарам перадаюць ветэраны. На работу прыходзяць новыя спецыялісты. Гэта Каржэнеўская А.М., Гарбайчук В.А., Штоп В. В., Мурашка Ю.Х., Грыцэвіч Н.К, Іванькова В.Я., Зуева В.У.

Работу бібліятэкі забяспечывае і гаспадарчая служба. З 1999 года ёю кіруе намеснік дырэктара Ткачова В.А. Не адзін год працуе ў гаспадарчым аддзеле Лютая Л.У. Чытачоў сустракаюць ветлівыя гаспадарыні, у бібліятэцы заўсёды чыста. Шмат гадоў сочыць за чысцінёй Савінская Т.В.

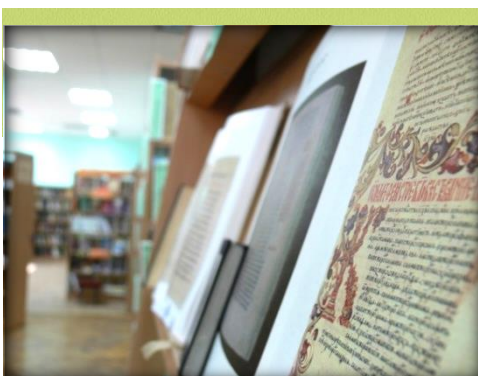

З удзячнасцю ўспамінаюць супрацоўнікі бібліятэкі работу, якую выконвалі Сокал Н.І. і Шульга Л.М. – бібліятэчныя карткі, якія яны рабілі на размнажальным апарате, заўсёды былі надрукаваны акуратна і своєчасова.

Адказная работа ў супрацоўнікаў бухгалтэрыі. Апошнія гады яе калектыў, а гэта Цішчанка Г.М., Лукіна Д.М., Міхнавец А.А., Рымар Ж.М., Вецеарэц В.Х., узначальвае Гладкая І.В.

У 2005 годзе ў бібліятэцы ўпершыню адбыўся гарадскі конкурс на лепшага бібліятэкара. Сярод пераможцаў была С.Гутар, якая заняла 3 месца.

Бібліятэка з'яўляецца адчыненай сацыяльна-культурнай прасторай для

ўсіх жыхароў горада Мінска. У **2004-2005** гадах тут рэалізаваліся культурныя праграмы, сацыяльна-творчыя праекты, разнастайныя мерапрыемствы. Актывізацыя гэтай дзейнасці была абумоўлена галоўнай падзеяй - 60-

годдзем вызвалення Беларусі і г. Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў (2004) і 60-годдзем Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне (2005). Бібліятэка падрыхтавала комплексны "План мерапрыемстваў ЦСДПБ г.Мінска да 60-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 60-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне на 2004 –2005 г.г."

Адпаведна плану былі праведзены ўрокі мужнасці, памяці, гісторыі, прэзентацыі кніг, адчыненыя прагляды літаратуры, сустрэчы з ветэранамі, літаратурна-музычныя вечары, гасцёўні, часы паэзіі, конкурсы-віншаванні, прэм'еры кніг, кніжныя, мастацкія, фота-дакументальныя выставы. Сярод іх - выстава-экспазіцыя "Клічу вас я на пабеду" – з фондаў Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы і гістарычная вандроўка сумесна з Дзяржаўным музеем гісторыі Вялікай Айчыннай вайны "Іх імёнамі названы вуліцы сталіцы", хранікальна-дакументальная выстава "Хроніка вызвалення" з фондаў

Дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў Рэспублікі Беларусь (галерэя “NOVA”) і кіналекторый “Непадуладнае забыццю”. Плённае супрацоўніцтва з іншымі арганізацыямі ўзбагаціла работу бібліятэкі, прадставіла доступ наведвальнікам да гістарычных, мастацкіх дакументаў.

У 2005 годзе была распрацавана **новая мэтавая праграма** патрыятычнай адукацыі і асветы **“Беларусь - Радзіма”**. Бібліятэка пачала актыўна камплектавацца беларускімі выданнямі. Умацаваліся сувязі з выдавецтвамі. Інфармацыйна-бібліяграфічны аддзел пачаў ствараць БД “Іх імёнамі названы вуліцы Мінска” і поўнатэкставую БД “Вуліцы Мінска”. Тэмы значных падзей у беларускай культуры, літаратуры і мастацтве, беларускай нацыянальнай

спадчыне, эстэтычнай адукацыі традыцыйна гучалі ў тэмах мерапрыемстваў. Адбыліся прэзентацыі новых твораў беларускай літаратуры, сярод якіх зборнікі “Там, дзе вежы Сафіі”, “На зямлі Залатавуста”, В.Іпатавай “Альгердава дзіда”.

Рэалізацыя творчых магчымасцей прафесіяналаў і аматараў, эстэтычнае выхаванне наведвальнікаў адлюстроўвалася ў дзейнасці галерэі візуальных мастацтваў “NOVA”. У 2004 годзе поруч з беларускімі фота-мастакамі Л.Войда, А.Паўлюцом, А.Пятровым, А.Андрэевым дэманстраваў сваю творчасць Філіп Эрбэ з Бельгіі. У снежні адбылася прэзентацыя календара “Before”, аўтары якога Уладзімір Парфянок і Даніла Парнюк.

Дзень горада Цэнтральная бібліятэка сталіцы традыцыйна адзначае шэрагам цікавых мерапрыемстваў. У 2004 годзе адбылася святочная імпрэза “Горад, які ў душы”, у 2005 годзе была арганізавана фотавыстава “Тот же ты Мінск и не тот”.

Адметнай рысай работы стала тое, што поруч з традыцыйнымі формамі такімі як літаратурна-музычныя гасцёўні, тэматычныя вечарыны, прэзентацыі,

прэм'еры кніг, выставы, агляды і г.д. бібліятэка пачала выкарыстоўваць інтэрактыўныя формы работы. Для маладых наведвальнікаў на абанеменце з мэтай усталявання камфортнай адваротнай сувязі з чытачамі была створана папка “Твоё ли это чтение”. Вынікі паказалі, што маладыя людзі, менавіта ў інтэрактыўным дыялогу гатовы падзяліцца сваімі думкамі.

На працягу двух гадоў сумесна з Цэнтрам сацыяльнай дапамогі сям'і і дзецям вядзецца работа з праблемнымі падлеткамі пры дапамозе псіхалагічных практыкумаў і трэнінгаў. Пілотны трэнінг дазволіў наладзіць індывідуальную камунікацыю спецыяліста і ўдзельніка.

Робота ў сферы ўзмацнення міжнародных прафесійных адносін і прафесійнага іміджу Цэнтральнай бібліятэкі была адзначана важнай падзеяй - арганізацыяй у маі 2004 года міжнароднага круглага стала “Бібліятэкі і міжкультурны дыялог”, прысвечанага Сусветнаму дню культурнай разнастайнасці

Традыцыя быць патрэбнай

ў імя дыялогу і развіцця сумесна з Камітэтам па справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Савеце Міністраў РБ, Нацыянальнай камісіі ЮНЕСКА РБ. У рабоце круглага стала прымалі ўдзел спецыялісты НБ РБ, абласных бібліятэк, Санкт-Пецярбурга, калегі з Літвы, прадстаўнікі нацыянальных супольнасцей РБ. Матэрыялы круглага стала былі апублікаваны ў выданні, падрыхтаваным аддзелам маркетынгу. Круглы стол быў арганізаваны па ініцыятыве загадчыцы аддзела маркетынгу Тарнагурскай Т.В.

У бібліятэцы шмат разоў сустракаліся прадстаўнікі дыяспар на свае святы. Запамінальна святкавалі Марцішор малдаване.

Летам 2005 года ў ЦБ адбылася прэзентацыя даведніка-буклета “Беларусь шматнацыянальная” . Прэзентацыю падрыхтавалі Камітэт па справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь, офіс ОБСЕ ў Мінску, Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы, УП “Рыфтур”. З мэтай захавання фонду ў Купалаўцы штогод праводзіцца акцыя “Счастлівы выпадак” – да чытачоў, якія своєчасова не вярнулі ўзятыя ў бібліятэцы кніжкі, у час яе правядзення не ўжываюцца санкцыі. Фонд раскрываецца для чытача з

дапамогай цікавых выстаў, якія заўсёды асвятляюць самыя значныя старонкі з жыцця нашай краіны, грамадства. Невыпадкава бібліятэка стала ў 2005 годзе пераможцам ў гарадскім конкурсе на лепшую арганізацыю ідэалагічнай работы. Яна працуе ў кантакце з адміністрацыяй горада, у яе добрыя сувязі з грамадскасцю, шмат сяброў і партнёраў, разам з якімі робяцца важныя справы.

Кожную восень у Дзень бібліятэкара Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы праводзіць Дзень адчыненых дзвярэй для жыхароў горада. Але чакае іх яна кожны дзень. І ім яна заўсёды рада.

У 2005 годзе бібліятэка стала пераможцам ў гарадскім конкурсе на лепшую арганізацыю ідэалагічнай работы. У 2006 годзе на яе базе адбыўся ідэалагічны семінар, арганізаваны сумесна з ідэалагічным аддзелам адміністрацыі Савецкага раёна “Использование потенциала

библиотеки в организации идеологической работы в трудовом коллективе и с пользователями” з удзелам супрацоўнікаў бібліятэк усіх ведамстваў раёна.

Бібліятэка забяспечвала інфармацыйную падтрымку значных грамадска-палітычных мерапрыемстваў, такіх як выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь,

20-я гадавіна Чарнобыльскай катастрофы, Год маці і інш. Былі арганізаваны тэматычныя выставы, інфармацыйныя гадзіны: “Беларусь: крокі ў будучыню”, “Разам за Беларусь” і інш. Адзначаліся Дзень Канстытуцыі, Дзень Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга РБ.

Адбылася прэзентацыя кнігі М.Башлакова і М.Барздыкі “Палын. Чарнобыль” з дэманстрацыяй выставы графікі мастака М.Барздыкі і ўдзелам перакладчыкаў А.Цяўлоўскага і Т.Акушэвіч.

Вельмі цікавымі былі прэзентацыя кніжна-дакументальнай выставы “Гісторыя адной вуліцы” з удзелам выкладчыка БНТУ архітэктара Г.Тарасавай і яе студэнтаў, галоўнага архівіста

Нацыянальнага архіва Беларусі У.Дзянісава, дырэктара дома-музея мастака В.Ваньковіча Н.Сычовай, а таксама сустрэча з Народным артыстам СССР, Р.І.Янкоўскім з прэзентацыяй кнігі Т.Арловай “Ростислав Янковский. Артист”.

Галерэя NOVA адзначыла свой 10-гадовы юбілей. На працягу года наведвальнікам былі прадстаўлены 6 праектаў, найбольш цікавыя з якіх мелі

кразнаўчы характар. Сярод іх фотавыстава “Лошица” і ўнікальны праект, які даў глядачам магчымасць убачыць фотаздымкі пачатку 20 стагоддзя з калекцыі НАН Беларусі “Беларусь: Храмы і людзі”, і таксама юбілейны фотапраект “NOVA TOP 40” – 40 лепшых

фотаработ за 10 год.

На 1.1.2007 28 420 мінчан былі чытачамі бібліятэкі. Для іх – утульная мэбля, кветкі, сучасныя інтэр’еры, фонд, у якім 212 тыс. дакументаў, даведачны апарат. Бібліятэка працавала 64 часы кожны тыдзень з адным выхадным днём. Публічны цэнтр прававой інфармацыі (ПЦПІ), медыяклас, ксеракс, Цэнтр навучальных сродкаў нямецкай мовы, рэкрэацыйныя мерапрыемствы былі даступныя кожнаму наведвальніку.

Мінчане ўжо ацанілі магчымасці зводнага электроннага каталога, рэзультатыўнасць работы з электроннымі базамі даных ПЦПІ, якія забяспечваюць доступ да юрыдычных дакументаў. Гэта “Эталон-WIN» – банк даных прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь, банкі даных “Судовая практыка”, “Заканадаўства Рэспублікі Беларусь у сферы бізнесу, знешнеэканамічнай дзейнасці і інвентыцыйнай палітыкі”, банк даных “Заканадаўства Расійскай Федэрацыі”.

У Цэнтры навучальных сродкаў нямецкай мовы можна было пазнаёміцца з праграмамі і метадамі вывучэння мовы, даведачнымі выданнямі, энцыклапедыямі, папулярнымі часопісамі.

Медыя клас прапаноўваў электронныя дакументы па розных накірунках ведаў. Карыстальнікі маглі самастойна працаваць на камп’ютары, карыстацца

такімі паслугамі як ксеракапіраванне і сканіраванне дакументаў, раздрукоўка на прынтары.

Партнёрства бібліятэкі з другімі арганізацыямі стала адным з важных фактараў яе якаснай работы. Бібліятэка працавала ў цесным кантакце з адміністрацыяй Савецкага раёна, з БРСМ, грамадскімі аб'яднаннямі ветэранаў, інвалідаў, жанчын, Гарадскім Цэнтрам дапамогі сям'і і дзецям, з цэнтрам занятасці насельніцтва і інш., традыцыйна супрацоўнічала з музеямі, архівамі, спецыялістамі ў розных галінах ведаў, творчымі людзьмі горада. На працягу года ажыццяўлялася апрацоўка бібліяграфічных матэрыялаў на падставе карпаратыўнага міжбібліятэчнага ўзаемадзеяння.

Культурна-асветніцкая работа была арыентавана на патрыятычнае выхаванне чытачоў, прапаганду здаровага ладу жыцця, адаптацыю ў соцыуме людзей з абмежаванымі магчымасцямі, правядзенне вольнага часу людзей сталага ўзросту; экалагічную асвету насельніцтва, развіццё эстэтычнай культуры, прывабліванне да чытання, прапаганду кнігі і інш.

Асаблівая ўвага надавалася значным падзеям года - 125-годдзю з дня нараджэння Я.Купалы і Я.Коласа і 940-годдзю горада Мінска. Да іх былі распрацаваны і выкананы спецыяльныя праграмы мерапрыемстваў.

На працягу года сумесна з гарадскім аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі ў бібліятэцы прайшлі Мінскія паэтычныя чытанні, прысвечаныя 125-годдзю Я.Купалы і Я.Коласа “Песняй вясны лебядзінаю”, “Вобразы мілыя роднага краю”, “Вечар маладой беларускай паэзіі”. У іх прымалі ўдзел вядомыя майстры слова: М.Пазнякоў, Н.Гальпяровіч, М.Башлакоў, М.Шабовіч, Р.Баравікова, А.Зэкаў,

У.Карызна, У.Скарынкін, В.Спрынчан, В.Шніп, А.Бадак, П.Вераб'ёў, Н.Капа, В.Коўтун, І.Чарняўская, А.Цяўлоўскі, маладыя паэты.

Цікавы вечар жывапісу, музыкі і паэзіі “Тры Міколы”, таксама прысвечаны юбілею класікаў, адбыўся ў дзень Свята Міколы зімняга з удзелам вядомых творцаў - мастака Міколы Бушчыка, паэта Міколы Шабовіча, кампазітара і паэта Міколы Яцкова. Адбылася прэзентацыя выставы мастацкіх твораў М.Бушчыка.

Новым імпульсам для краязнаўчай работы стала святкаванне 940-годдзя горада Мінска. У кантэксце святочных мерапрыемстваў у Дзень бібліятэк у бібліятэцы прайшоў Дзень адчыненых дзвярэй “Бібліятэка і мінчане - давайце часцей сустракацца”.

Адбыліся прэзентацыі інфармацыйных рэсурсаў і паслуг, экскурсіі па бібліятэцы, цікавыя кніжныя выставы, прагляды, кніжныя хітпарады.

Фарміраванне здаровага ладу жыцця, прафілактыка СНІДу, наркаманіі, п'янства і алкагалізму, табакакурэння – гэтыя тэмы знайшлі адлюстраванне ў рабоце з моладдзю: у ЦБ працавала школа “Здаровы лад жыцця”, пры падтрымцы РК БРСМ Савецкага раёна прайшоў тыдзень прафілактыкі “Моладзь супраць СНІДу”, конкурс плакатаў “Праблема СНІД вачыма моладзі”.

Дні сямейнага адпачынку збіралі разам бацькоў і дзяцей, у ЦБ працавала чытацкае аб'яднанне “За кубачкам гарбаты” для чытачоў старэйшага ўзросту. У галерэі “NOVA” на працягу года дэманстравалася 8 фотапраектаў.

Пашырылася прафесійнае партнёрства з установамі іншых краін. Дырэктар ЦБ імя Янкі Купалы А.В.Кубышкіна прыняла ўдзел у прафесійнай канферэнцыі “Крым – 2007”. Намеснік дырэктара В.М.Грынчук – у правядзенні Дзён Мінска ў Маскве. Быў падпісаны дагавор аб супрацоўніцтве з Цэнтралізаванымі сістэмамі №1, №2, №3 публічных бібліятэк Паўднёвай адміністрацыйнай акругі г. Масквы.

2009 год. Гэты год быў абвешчаны ў краіне годам роднай зямлі. На працягу года Цэнтральная бібліятэка прапагандавала лепшыя творы нацыянальнай літаратуры, нацыянальныя традыцыі і культуру краіны, падтрымлівала інтарэс чытачоў да гісторыі Беларусі. Яна выкарыстоўвала ў рабоце разнастайныя формы, актыўна ўжывала мультымедыйныя сродкі, суправаджала мерапрыемствы мультымедыйнымі прэзентацыямі.

У 2009 годзе **Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы адзначыла свой юбілей – 60 год з часу заснавання.** У дзень заснавання бібліятэкі – 29 ліпеня ў Купалаўцы прайшла Дзённая акцыя “Цэнтральная бібліятэка імя Я.Купалы: 60 год з чытачамі і для чытачоў”. У юбілейным годзе былі падрыхтаваны артыкулы пра дзейнасць Цэнтральнай бібліятэкі імя Янкі Купалы ў бюлетэнь “Новыя кнігі”, орган друку адміністрацыі Савецкага раёна “Веснік Савецкага раёна”, часопіс “Бібліятэка прапануе” і інш.

Былі падрыхтаваны і праведзены круглы стол “Бібліятэка ў інфармацыйнай прасторы горада. 60 год з чытачамі і для чытачоў” з удзелам Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі і прадстаўнікоў бібліятэк рэспублікі, святочны вечар “Бібліятэка імя Янкі Купалы запрашае сяброў”.

Быў выдадзены юбілейны буклет і постэр Цэнтральнай бібліятэкі імя Янкі Купалы, падрыхтаваны і выдадзены спецыяльны юбілейны нумар інфармацыйнага бюлетэня “Бібліяфакт”. Віншаванні бібліятэка атрымала ад чытачоў, сяброў, калег, пісьменнікаў.

У юбілейны год установа актывізавала сваю дзейнасць. У аснове арганізацыі работы ляжалі рэспубліканскія, гарадскія і бібліятэчныя праграмы, якія ахоплівалі разнастайныя напрамкі жыцця дзяржавы. Чытачы і бібліятэкары разам адзначылі вялікае свята

беларускага народа – 65-годдзе з часу вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Ініцыятыва супрацоўнікаў і партнёрскія сувязі бібліятэкі дазволілі ажыццявіць шэраг значных мерапрыемстваў. Сярод іх – адкрыты праект “Война в судьбе моей семьи”, па выніках якога была арганізавана выстава-інсталяцыя, дзе можна было пабачыць фотаздымкі, лісты, асабістыя рэчы з падрабязнай інфармацыяй, а таксама сустрэча-ўшанаванне для ветэранаў і іх сямей “Земной поклон Вам, герои Победы”. Вялікай ўвагай наведвальнікаў карысталіся хранікальна-дакументальны цыкл выстаў з фондаў Дзяржаўнага музея Вялікай Айчыннай вайны і фотавыстава “В. Аркашев. Моя война”, арганізаваная сумесна з Беларускім дзяржаўным архівам кінафотафонадакументаў.

2010 год быў аб’яўлены годам якасці. Асаблівая ўвага надавалася развіццю інавацыйнай дзейнасці, якаснаму абслугоўванню чытачоў, мадэрнізацыі тэхналагічных працэсаў, паляпшэнню ўмоў працы супрацоўнікаў установы, павышэнню іх кваліфікацыі, удасканаленню культуры міжасобасных узаемаадносін.

Асноўная падзея года – 65-годдзе Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне – шырока асвятлялася бібліятэкай. Работа бібліятэкі ў гэты час была накіравана на патрыятычнае выхаванне чытачоў – адно з прыярытэтных напрамкаў яе дзейнасці. Яркімі і паказальнымі сталі наступныя мерапрыемствы: прэзентацыя кнігі А.Канановіча “Дарога

жыцця”, акцыя “Галерэя партрэтаў ветэранаў Савецкага раёна”, прэзентацыя фотавыставы з фондаў Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў “3 днём нараджэння, Перамога”.

У межах Года якасці бібліятэка шырока прадставіла свае фонды чытачам, быў арганізаваны шэраг цікавых мерапрыемстваў для ўсіх узроставых груп. Былі адзначаны асноўныя даты

календара, у тым ліку Дзень сям'і, Тыдзень дзіцячай і юнацкай кнігі, Дзень пісьменства, Дзень пажылога чалавека, Дзень маці, Дзень інвалідаў.

Вялікая і плённая культурна-асветніцкая работа бібліятэкі абапіралася на сістэму сацыяльнага партнёрства – доўгачасовых ўзаемаадносін з зацікаўленымі ўстановамі і арганізацыямі.

Сумесна з Мінскім гарадскім аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі Цэнтральная бібліятэка імя Я.Купалы правяла традыцыйныя 7-я і 8-я Мінскія паэтычныя чытанні. Адзначаны ўсе важныя літаратурныя даты: 80-годдзе У.С.Караткевіча, 170-годдзе Ф.Багушэвіча, Год А.П.Чэхава і інш.

Год заснавання – 1949

У Год кнігі бібліятэка займала актыўную пазіцыю ў папулярызацыі кнігі. Мэтанакіраванае вызначэнне пазіцыі бібліятэкі ў сацыякультурным асяроддзі горада, актыўнае развіццё дзелавога і сацыяльнага партнёрства з дзяржаўнымі, грамадскімі і іншымі арганізацыямі спрыялі вырашэнню пастаўленых задач.

Актывізаваліся партнёрскія сувязі ўстановы з выдавецтвамі, з творчымі саюзамі, асабліва з Мінскім гарадскім аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі.

У межах праграмы “Радасць чытання” адзначаліся знамянальныя і памятныя даты літаратурнага календара, праводзіліся прэзентацыі і прэм’еры кніг, сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі, прайшлі традыцыйныя Тыдзень

дзіцячай і юнацкай кнігі, Дзень беларускага пісьменства. Бібліятэка ажыццяўляла мэтанакіраванае камплектаванне бібліятэчных фондаў нацыянальным дакументам. Рэгулярна праводзіліся Дні інфармацыі, на якіх можна было пазнаёміцца з новымі

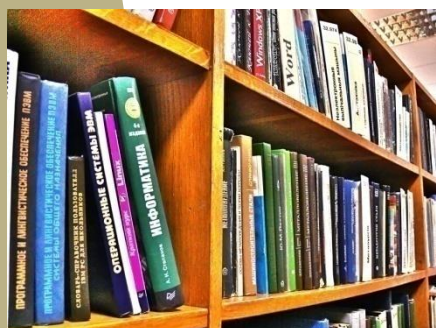
выданнямі ў традыцыйным друкаваным выглядзе, з аўдыекнігамі, з электроннымі навінкамі.

У Дзень горада ў Купалаўскім парку літаратурная алея “Чытай, Мінск!”, арганізаваная бібліятэкай, запрашала жыхароў горада на прэзентацыю лепшых кніг, якія выйшлі ў дзяржаўных выдавецтвах краіны.

Знамянальна, што 2012 год праходзіў пад знакам трох юбілеяў класікаў беларускай літаратуры. Цікавыя і змястоўныя юбілейныя мерапрыемствы былі прысвечаны 130-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа. Да 100-годдзя з дня нараджэння Максіма Танка адбылася літаратурная сустрэча “Ён сэрцам пісаў сваю кожную песню”.

Прыцягненнем ўвагі да кнігі і чытання з’явіўся творчы конкурс “Мая любімая кніга. Прапаную пачытаць” на лепшы чытацкі водгук-рэкамендацыю кнігі сярод школ і гімназій Савецкага раёна г.Мінска, ініцыятарам якога была Цэнтральная бібліятэка, а заснавальнікам – адміністрацыя Савецкага раёна. Інфармацыйную падтрымку конкурсу забяспечваў аддзел ідэалагічнай работы і ўпраўленне адукацыі адміністрацыі раёна. Фінал творчага конкурсу прайшоў напярэдадні свята ўсіх тых, хто любіць кнігу – Дня бібліятэк. Лепшыя творчыя работы былі размешчаны на сайце установы.

Да арганізацыі работы з чытачамі бібліятэка падыходзіла індывідуальна, з улікам асаблівасцей кожнай чытацкай групы. Найбольш пільная ўвага надавалася арыентацыі падрастаючага пакалення на духоўныя і агульначалавечыя каштоўнасці. Мэтай сацыяльна-педагагічнага праекта “Акадэмія прававой культуры” з’яўлялася прававое выхаванне падлеткаў. Праект выконваўся разам з Нацыянальным цэнтрам прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Для людзей сталага ўзросту і людзей з абмежаванымі магчымасцямі Цэнтральная бібліятэка імкнулася стварыць найбольш прывабныя ўмовы абслугоўвання на даму, запрашала іх на мерапрыемствы. У гэтым накірунку вельмі прадуктыўна працавала чытацкае аб'яднанне для людзей сталага ўзросту "За кубачкам гарбаты".

У апошнія гады, па меры пашырэння накірункаў яе дзейнасці, бібліятэка усё часцей спалучала функцыі традыцыйнай інфармацыйнай установы з функцыямі музея, карціннай галерэі і г.д. Тут пастаянна дэманстраваліся выставы мастацкай і прыкладной творчасці чытачоў, музейныя экспазіцыі.

Вялася работа па папулярызацыі беларускай мовы, па ўкараненню нацыянальных свят і абрадаў, ушанаванню імёнаў лепшых прадстаўнікоў нацыянальнай культуры. Бібліятэка таксама садзейнічала распаўсюджванню ведаў аб культурнай спадчыне і развіццю здольнасці цаніць мастацтва, навуковыя дасягненні і навацыі. У 2013 годзе адбыліся кадравыя змены: на пасаду намесніка дырэктара была назначана А.І. Матвеева.

У Год культуры рэалізаваны шэраг буйных культурна-асветніцкіх праектаў. У бібліятэцы адкрыўся **Мінскі гарадскі тэатр паэзіі**. У гэтым годзе ў краіне адзначаліся юбілеі некалькіх класікаў беларускай літаратуры. Таму фармат, у якім найбольш выйгрышна можна было паказаць літаратурны здабытак пісьменнікаў і паэтаў - гэта паэтычны тэатр. Створаны тэатр па ініцыятыве Мінгарвыканкама і Мінскага гарадскога аддзялення "Саюз пісьменнікаў Беларусі". Галоўныя мэты паэтычнага тэатра - прыцягненне ўвагі грамадства да літаратуры і чытання, павелічэнне цікавасці да паэзіі, адраджэнне традыцыі паэтычнага выканальніцтва. На працягу года сумесна з Мінскім гарадскім аддзяленнем Саюза пісьменнікаў Беларусі былі

арганізаваны вечары нацыянальнай, сучаснай паэзіі,

монаспектаклі, літаратурныя вечарыны.

Да юбілейных дат беларускіх класікаў была прымеркавана акцыя “Літаратурная спадчына Беларусі”. Супрацоўнікамі аддзела маркетынгу былі распрацаваны макеты банераў і інфармацыйных лістоў, якія дапамагло надрукаваць дзяржаўнае прадпрыемства “Мінскрэклама”. Банеры выкарыстоўваліся пры правядзенні мерапрыемстваў да Года культуры, лістоўкі размяшчаліся ў грамадскім транспарце дзяржаўнага прадпрыемства “Мінсктранс”. Гэты праект дапамог прыцягнуць увагу жыхароў горада да культурных падзей і бібліятэк.

Адзін з галоўных юбіляў Года культуры - **125-годдзе з дня нараджэння Максіма Багдановіча**, знакавага для Беларусі паэта, публіцыста, літаратуразнаўцы, перакладчыка з высокім

ідэйна-мастацкім узроўнем твораў, іх жанравай і тэматычнай разнастайнасцю, аднаго са стваральнікаў сучаснай беларускай мовы. Імя паэта і яго вечныя радкі гучалі ў сценах бібліятэк ўвесь год. У Цэнтральнай бібліятэцы праведзены паэтычны нон-стоп “Літаратурны вянок”, у якім прынялі ўдзел маладыя паэткі, навучэнцы сярэдніх і старэйшых класаў. Быў прадстаўлены літаратурна-дакументальны фотапраект “Максім Багдановіч. Жыццё і творчасць” з фондаў дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры. На перасоўнай выставе былі размешчаны дакументы і матэрыялы пра жыццё і дзейнасць паэта, вершы, цытаты беларускіх паэтаў і празаікаў, прысвечаныя Багдановічу.

“Тэатр і кніга: адкрываем новыя магчымасці” - набліжэнне літаратуры да юнацтва, папулярызацыя тэатральнага

мастацтва, чытацкай культуры, бібліятэк у маладзёжным асяроддзі. Для наведвальнікаў тэатра супрацоўнікі Цэнтральнай бібліятэкі імя Янкі Купалы праводзілі інтэрактыўныя праграмы пра гісторыю і культуру нашай краіны, жыццё і творчасць аўтараў п'ес.

Пры падтрымцы адміністрацый раёнаў г. Мінска за сценамі бібліятэк для мінчан працавалі інтэрактыўныя бібліятэчныя пляцоўкі: алея памяці «І подзвіг, і слава, і боль на стагоддзі» (Дзень Перамогі); «Літаратурная алея», "Жыву ў Беларусі, тым ганаруся" (Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь); «Літаратурны бульвар», "Горад мой - мая памяць і гонар" (Дзень горада Мінска); «Святкуем разам Дзень бібліятэк" (Дзень бібліятэк Рэспублікі Беларусь); «Ура! Вакацыі!» (Дзень абароны дзяцей).

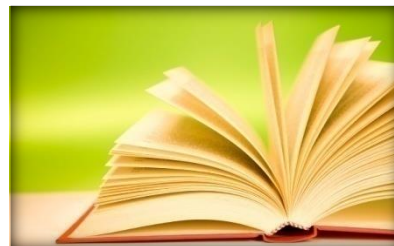

У 2016 годзе з поспехам прайшоў конкурс "Чытаем байкі Крапівы", прысвечаны 120-годдзю пісьменніка. Арганізатарамі конкурсу выступілі адміністрацыя Савецкага раёна г. Мінска, Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы, Савецкая раённая

арганізацыя РГА "Белая Русь", Савецкі раённы камітэт грамадскага аб'яднання "БРСМ", Мінскае гарадское аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі. Удзельнікамі конкурсу сталі вучні сярэдніх агульнаадукацыйных устаноў Савецкага раёна горада Мінска.

2017 год быў абвешчаны **Годам навукі**. Таксама ў 2017 годзе Беларусь адзначала адну з найважнейшых дат сваёй гісторыі і культуры – **500-годдзе беларускага кнігадрукавання**.

Так, важнай падзеяй для прафесійнага развіцця стала Міжнародная канферэнцыя "Библиотека. Больше чем всегда" у Цэнтральнай гарадской бібліятэцы імя Янкі Купалы. У год 500-годдзя беларускага кнігадрукавання ўпраўленне культуры Мінскага гарадскога

выканаўчага камітэта, дзяржаўная ўстанова “Цэнтралізаваная сістэма дзяржаўных публічных бібліятэк г. Мінска” пры падтрымцы Беларускай бібліятэчнай асацыяцыі арганізавалі прафесійную сустрэчу спецыялістаў бібліятэк, выдавецтваў, кнігагандлёвых арганізацый, устаноў навукі, культуры і адукацыі. Гасцямі і ўдзельнікамі канферэнцыі сталі спецыялісты з Рыжскай Цэнтральнай бібліятэкі і бібліятэк Беларусі. Да мерапрыемства аддзелам маркетынгу былі распрацаваны рэкламныя матэрыялы: лагатып, буклет, запрашальныя білеты, візітоўкі. Прэзентацыі дакладаў удзельнікаў канферэнцыі размешчаны на сайце ўстановы.

На працягу года быў праведзены цыкл святочных праграм з удзелам вядомых літаратуразнаўцаў, пісьменнікаў, творчых калектываў.

Раённае свята “Учысь! Узнавай! Удзівляйся!”, прысвечанае Году навукі і 500-годдзю беларускага кнігадрукавання адбылося на пляцоўцы перад бібліятэкай імя Янкі Купалы. Акцыя была арганізавана сумесна з выдавецтвам “Беларуская Энцыклапедыя імя

Петруся Броўкі”. На пляцоўцы працавала творчая майстэрня сучасных беларускіх пісьменнікаў. Свае творы прадставілі Валерый Чудаў, Леанід Чумакоў, Сяргей Саўчук, Уладзімір Лябедзька, Раіса Дождзікава. Майстар сатыры і гумару Анатоль Зэкаў павесяліў прысутных сваімі вершамі. Чытачы малодшага ўзросту з задавальненнем прымалі ўдзел у вясёлай віктарыне і за правільныя адказы атрымлівалі ад аўтара прызы.

Прайшлі прэзентацыі кніг серыі “Беларуская дзіцячая энцыклапедыя”, “Маленькі прафесар”, “Энцыклапедыя маленькага прафесара”, “Самы-

самы” з удзелам аўтараў выданняў. Экалагічная гульня-віктарына “Зразумей жывую мову прыроды” завяршыла прэзентацыю дзіцячых кніг пра прыроду, якія выйшлі ў выдавецтве “Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі”.

Цікавае музычна-тэатралізаванае дзейства прадэманстраваў ансамбль старадаўняй беларускай музыкі “Пастараль”. Непаўторны каларыт гучання і выканання павёў слухачоў сваёй веліччу і гармоніяй гукаў, даў магчымасць апынуцца ў далёкім мінулым.

Пляцоўка “Малюем разам” прыцягнула дзяцей малодшага школьнага ўзросту. Заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь мастак-ілюстратар Сяргей Волкаў правёў майстар-клас “Намалюем казку”. Дзеці вучыліся рабіць ілюстрацыі да казкі, маляваць казачных персанажаў. Чароўныя і кранальныя малюнкi былі падораны пераможцам - навучэнцам СШ № 28.

Для самых маленькіх чытачоў былі арганізаваны экскурсіі па бібліятэцы імя Янкі Купалы. Выкладчыкі і навучэнцы каледжаў прайшлі займальны бібліятэчны квэст “Шляхамі Скарыны”.

Падчас правядзення раённага свята чытання была арганізавана работа прафарыентацыйных пляцовак ССНУ Савецкага раёна г. Мінска. Госці свята з задавальненнем практыкаваліся ў вырабе цікавых паштовак і нататнікаў разам з навучэнцамі прафесійна-тэхнічнага каледжа паліграфіі імя В.З. Харужай.

Акцыя выклікала вялікую цікавасць у жыхароў і гасцей нашага раёна, садзейнічала раскрыццю культурнай спадчыны беларусаў, прасоўванні навукі, чытання сярод моладзі, папулярызацыі сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў Савецкага раёна і бібліятэк горада.

У 2017 годзе Мінск адзначаў вялікі юбілей: сталіцы Беларусі споўнілася 950 гадоў. Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы таксама прыняла ўдзел у святкаванні юбілею горада. На бульвары імя У. Мулявіна была арганізавана **пляцоўка “Літаратурная**

алея” на якой можна было прайсці займальны квэст, прыняць удзел у інтэрактыўных гульнях, або проста адпачыць ад гарадской мітусні.

Галоўнай падзеяй на бульвары Мулявіна стала **выстава конкурсных**

фотаработ маладзёжнага фотапраекта “Я і мой горад”. Мэты і задачы, якія ставіў конкурс - гэта адлюстраванне сродкамі фотаздымкаў прывабнага вобразу горада Мінска, Савецкага раёна сталіцы, развіццё пазнавальнай цікавасці да славутых мясцін Мінска, папулярызацыя бібліятэк горада.

Праект далічбавай эры, прысвечаны 950-годдзю сталіцы, быў падрыхтаваны сумесна з Беларускім дзяржаўным архівам кінафотафонадакументаў. **Фотавыстава**

“Мінск, пачатах 50-х” адкрылася ў Цэнтральнай бібліятэцы імя Янкі Купалы ў верасні. На экспазіцыі былі прадстаўлены 40 фатаграфій горада, на якіх адлюстраваны карціны яго адраджэння ў пасляваенныя гады, штодзённае жыццё мінчан. Аўтар здымкаў -

Яфім Ліўшыц. Большасць фатаграфій шырокаму глядачу паказаны ўпершыню. Іх прадаставіў Беларускі дзяржаўны архіў кінафотафонадакументаў.

Да адкрыцця фотавыставы быў падрыхтаваны прэзентацыйны стэнд з рэтра-рэквізітам: плёнкавы фотаапарат, стацыянарны тэлефон, фатаграфіі 50-х гадоў і інш. Атмасферу 50-х падтрымалі і супрацоўніцы бібліятэкі, якія сустрэкалі ўсіх гасцей ў прыбраных рэтра-сукенках з гардэробчыка “Беларусьфільма”. Пад старыя песні пра Мінск у выкананні Анатоля Падгайскага, Тамары Раеўскай і Юрыя Смірнова прысутныя акунуліся ў эпоху 50-х.

Напрыканцы мерапрыемства ўсім мінчанам падарылі выдатную магчымасць - здзейсніць экскурсію ў раён аўтазавода часоў 50-х гадоў. Фільм “У Завадскім раёне” быў створаны па сцэнарыі Георгія Лазарава ў 1951 годзе. Кінанарыс “Новы Мінск”, 1954 года стварэння, ярка дэманструе жыццё пасляваеннага Мінска і будаўнікоў светлай будучыні.

Цыкл святочных праграм **“Свята беларускага пісьменства”** з удзелам вядомых літаратуразнаўцаў, гісторыкаў, пісьменнікаў, творчых калектываў быў арганізаваны да **500-годдзя беларускага кнігадрукавання**. Юбілейная дата - добрая падстава арганізаваць цікавы комплекс мерапрыемстваў, прыняць удзел у

якіх змогуць чытачы самага рознага ўзросту. Так нарадзілася літаратурная інтэлектуальная гульня-квэст “Шляхамі Францыска Скарыны”. Супрацоўнікамі аддзела абслугоўвання былі распрацаваны маршрутныя лісты, выставы-падказкі, тэматычныя экспазіцыі. Да ўдзелу ў квэсце запрашаліся каманды навучэнцаў школ і студэнтаў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, а таксама ўдзельнікі краязнаўчага гуртка «Спадчына» - людзі старэйшага ўзросту. Літаратурны квэст - гэта перш за ўсё захапляльнае падарожжа па бібліятэцы. Каманды прайшлі сваімі маршрутамі і змаглі правільна справіцца з усімі заданнямі. Мы не правяралі веды ўдзельнікаў, а спрабавалі іх зацікавіць і стымуляваць чытацкую актыўнасць. Літаратурны квэст спрыяў паглыбленню ведаў пра гісторыю беларускага кнігадрукавання, развіццю цікавасці да кнігі, чытання, стымуляваў пазнавальны інтарэс, дапытлівасць.

Дні беларускай кнігі “500 гадоў скарынінскага слова”, якія праходзілі ў бібліятэцы, аб’ядноўвалі тых, хто шануе значэнне кнігі. Кніжныя прэзентацыі, прагляды, сустрэчы з аўтарамі, выдавецтвамі - праводзіліся з мэтай прапаганды нацыянальнай культуры і друкаванага слова.

2017 год азнаменаваны 135-гадовым юбілеем вялікіх песняроў беларускага народа, класікаў нацыянальнай літаратуры Янкі Купалы і Якуба Коласа. У пачатку года аддзел маркетынгу распрацаваў **інфармацыйна-рэкламныя банеры “Янка Купала”**, якія ўпрыгожвалі вокны Цэнтральнай бібліятэкі. Выставачныя планшэты адлюстроўвалі жыццё і творчасць класіка беларускай літаратуры,

шматграннасць паэтычнага генія. На банерах размешчаны фотаздымкі, фотакопіі рукапісаў і іншых дакументаў, паказаны сюжэты твораў Я.Купалы, якія знаёмяць з іх героямі і персанажамі.

Год заснавання – 1949

Інфармацыйна-рэкламныя банеры таксама выстаўляліся на святочных культурных пляцоўках Мінска: на Дзень Незалежнасці, Дзень горада.

Новыя тэхналогіі значна пашыраюць традыцыйныя формы і метады работы, спосабы прыцягнення чытачоў, робяць магчымым выключна хуткі доступ да разнастайных інфармацыйных рэсурсаў незалежна ад месца іх захоўвання.

На нашым сайце размешчаны тэматычныя віртуальныя выставы, падрыхтаваныя з дапамогай сучасных сэрвісаў. Сярод іх у тым ліку ёсць віртуальны праект, прысвечаны Я. Купалу - “Купалаўскія мясціны Мінска”, які змяшчае інфармацыйныя матэрыялы пра памятныя мясціны горада, звязаныя з Купалам.

У сучасных умовах бібліятэкі маюць патрэбу ва ўзаемадзеянні з мноствам партнёраў. Дзякуючы такім кантактам узрастаюць магчымасці бібліятэкі, пашыраецца сфера дзейнасці. Унікальным вопытам для нас стала інтэрактыўная выстава “Чытаем і пішам з Ганнай Франк”. Гэты міжнародны праект ужо больш за 30 гадоў падарожнічае па ўсім свеце. У бібліятэцы імя Янкі Купалы адбылося адкрыццё выставы “Чытаем і пішам з Ганнай Франк”, арганізаванай сумесна з Домам-музеем Ганны Франк (Галандыя), Міжнародным грамадскім дабрачынным аб'яднаннем “Бачыць сэрцам” пры падтрымцы адміністрацыі Савецкага раёна г. Мінска.

Пасля афіцыйнага адкрыцця прайшоў семінар для прафесійнай супольнасці. Былі арганізаваны інтэрактыўныя заняткі для школьнікаў.

У гэтым годзе ўпершыню Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы стала ўдзельнікам **фестывалю чытання “Бібліяноч-2017”**. Мы ўвайшлі ў сямёрку мінскіх бібліятэк - удзельніц фестывалю чытання.

21 красавіка ў 19.00 у межах “Мінскай Бібліяночы-2017” Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы запаліла “Агні вялікага горада”. Дзейнічала 6 інтэрактыўных пляцовак - “сімвалічных вуліц і прадмесцяў” горада - з рознымі тэматычнымі праграмамі.

У “Музычным завулку” гасцей сустракалі гукі джаза ў

выкананні выкладчыка па класе саксафона Аляксандры Дробыш і выпускніка музычнай школы Дзмітрыя Даўгалевіча.

На “Камароўскім тракце” была прадстаўлена фотавыстава, прысвечаная Мінску пачатку XX стагоддзя. Цікавая і насычаная праграма разгарнулася ў “Літаратурным прадмесці”: паэтычна-музычная імпрэза “Абрысы” з Ярашам Малішэўскім і Вадзімам Клімовічам, уручэнне літаратурнай антыгламурнай прэміі “Блакітны свін” з удзелам Людмілы Рублеўскай і іншых папулярных аўтараў, літаратурна-музычная праграма “Мужчина и Женщина. Репетиция” з Тамарай Лісіцкай і Ігарам Паляковым.

Маладым і крэатыўным было прапанавана стаць удзельнікамі квэст-гульні ў “Мінскія таямніцы” і “Шляхамі Францыска Скарыны”.

На “Вуліцы Францыска Скарыны” адбылася прэзентацыя кнігі Алены Стэльмах “У гасцях у Францыска Скарыны”. На “Сонечнай” для маленькіх чытачоў была арганізавана цікавая сустрэча з рэдакцыяй газеты “Шапакляк”.

Вялікім поспехам у завітаўшых на “Бібліяноч” карыстаўся кулінарны майстар-клас ад эксперта беларускай кухні Алены Мікульчык.

Інтэрактыўная праграма чакала гасцей на “Вуліцы Іерусалімскай”: мадэль цырымоніі “Шабат”, канцэрт юных музыкантаў, творчыя майстар-класы, выстава адной кнігі-альбома Мая Данцыга і шмат іншага.

У завяршэнне вечара ўсе жадаючыя пабывалі ў рэтра-кінатэатры на сеансе эксклюзіўнага фільма “Новы Мінск” выпуску 1954 года з фондаў Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў.

“Бібліяноч-2017” прайшла з вялікім поспехам. Бібліятэка адкрыла свае дзверы для ўсіх, як робіць гэта штодня. Аднак незвычайнасць фармату “ночы” надала ёй асаблівую прывабнасць. У гэтую ноч кожны знайшоў для сябе нешта асаблівае. А гэта галоўнае! У бібліятэцы можа быць цікава не толькі ўначы, у ёй цікава заўсёды.

2018-ы ў Беларусі абвешчаны **Годам малой радзімы**. Малая радзіма мае асаблівае значэнне ў лёсе кожнага чалавека. Яна разнастайная. Для адных - гэта

родны горад, вуліца ў горадзе або невялікі дворык, вёска, дзе прайшлі лепшыя дзіцячыя гады; для іншых - кавалачак дзікай прыроды, які цешыў вока і дарыў пачуццё напоўненасці і спакою.

Для жыхароў раёна, у якім знаходзіцца Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы, малой радзімай з'яўляецца Савецкі раён - адзін з самых цікавых куткоў Мінска са сваёй унікальнай гісторыяй, якому 17 сакавіка 2018 г. спаўнілася 80 гадоў.

Гэтай падзеі быў прымеркаваны **раённы творчы конкурс "Мой дом - раён Савецкі"**. Конкурс быў ініцыяваны Цэнтральнай бібліятэкай імя Янкі Купалы пры падтрымцы адміністрацыі Савецкага раёна г. Мінска, Савецкай раённай г. Мінска арганізацыі РГА "Белая Русь", Савецкага раённага камітэта ГА "БРСМ", Савецкага раённага г. Мінска аб'яднання арганізацый прафсаюзаў.

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаліся жыхары Савецкага раёна, працоўныя калектывы прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў усіх форм уласнасці, якія ажыццяўляюць дзейнасць на тэрыторыі Савецкага раёна. На конкурс было прадстаўлена 65 работ.

23 красавіка ў Цэнтральнай бібліятэцы імя Я. Купалы адбылася цырымонія ўзнагароджання пераможцаў конкурсу. Па рашэнні журы лепшымі ў розных намінацыях былі прызнаныя 5 работ. Пераможцы былі ўзнагароджаны дыпламамі і каштоўнымі падарункамі. А 8 удзельнікаў атрымалі "Дыплом удзельніка конкурсу".

Да юбілею Савецкага раёна сумесна з Беларускім дзяржаўным архівам кінафотафонадакументаў быў арганізаваны фотапраект "Гісторыя, ажыўшая ў кнізе і кадры", які ўключаў: фотавыставу "Дом мой – сталіца" і паказ цыкла кіначасопісаў "Кінападарожжа ў часе".

У Цэнтральнай бібліятэцы імя Я.Купалы адбыўся творчы фестываль “**Читающая Советская семья**” з удзелам сем’яў, якія пражываюць у Савецкім раёне і прымеркаваны да 80-гадовага юбілею Савецкага раёна і Міжнароднага Дня сям’і. На мерапрыемства былі запрошаны прадстаўнікі творчых сем’яў Савецкага раёна.

Большасць мерапрыемстваў, арганізаваных супрацоўнікамі бібліятэкі імя Янкі Купалы было звязана з тым, каб дапамагчы кожнаму бліжэй пазнаць свой родны край і расказаць пра яго іншым. Такая магчымасць была прадастаўлена 16 чэрвеня ў скверы па бульвары імя У. Мулявіна на **музычна-літаратурнай алеі “Год малой радзімы”**, арганізаванай Адміністрацыяй Савецкага раёна горада Мінска. Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы прыняла актыўны ўдзел у мерапрыемстве, якое сабрала дзясяткі гасцей і жыхароў сталіцы. Бібліятэка арганізавала інтэрактыўную пляцоўку “Мой дом - Савецкі район”, якая ўключала літаратурныя выставы (лепшыя выданні пра Мінск, пра Савецкі раён, альбомы з зачаравальнымі краявідамі пра Беларусь); фотавыставу (архіўныя здымкі Савецкага раёна на ўсіх этапах развіцця); віктарыны, квэсты. Вялікай папулярнасцю карыстаўся сярод мінчан квэст “Камароўскія таямніцы”, у якім нават паўдзельнічала Аксана Волкава, намеснік кіраўніка адміністрацыі Савецкага раёна г. Мінска.

Выкарыстанне інтэрактыўных форм у краязнаўчай дзейнасці больш шырока залучаюць аддаленых чытачоў. Квэст-гульні ўвайшлі ў скарбонку бібліятэчнай дзейнасці як сучасныя гульні жывога дзеяння. У межах Года малой радзімы быў распрацаваны квэст “Камароўскія таямніцы”.

Тэма малой радзімы дамінавала і ў лакальным **бібліятэчнай праекце “Шматгалоссе роднай зямлі. Культурныя каштоўнасці”**, які быў арыентаваны

на курсантаў інстытута пагранічнай службы. Праведзены цыкл асветніцкіх інтэрактыўных сустрэч, які знаёміў курсантаў з гістарычным мінулым самых старажытных гарадоў Беларусі “Ад Брэста да ...”: пагранічныя гарады Беларусі - Брэст, Полацк, Гомель, Гродна, Ліда, Мазыр), культурнымі аб’ектамі краіны, з самабытнай і разнастайнай нацыянальнай культурай.

“Мінскія паэтычныя чытанні” - 28-ыя па ліку - прайшлі ў лістападзе. І прысвячаліся яны Году малой радзімы. Паэты Мінскага гарадскога аддзялення Леанід Багдановіч, Фёдар Баравы, Таццяна Жылінская, Міхась Пазнякоў, Валянціна Паліканіна, Іна Фралова, Мікола Шабовіч не толькі чыталі вершы, яны шчыра дзяліліся пачуццём любові да тых месцаў, адкуль пачалося іх жыццё.

У 2018 годзе споўнілася 200 гадоў з дня нараджэння выдатнага рускага пісьменніка Івана Сяргеевіча Тургенева. Пры падтрымцы Расійскага цэнтра навукі і культуры ў Мінску ў Цэнтральнай бібліятэцы імя Янкі Купалы была прадстаўлена выстава з фонда Дзяржаўнага музея імя А.С. Пушкіна (г. Масква) **“Іван Тургенев. Русский европеец”**, прысвечаная жыццю і творчасці вялікага рускага пісьменніка, які стаў у XIX стагоддзі звязваючым звяном паміж Расіяй і Еўропай.

Музеям быў прадастаўлены і фільм, у аснову якога пакладзены ўспаміны сучаснікаў Тургенева - сяброў, знаёмых, аднадумцаў. Праект “Іван Тургенев. Русский европеец” аб’яднаў сістэму публічных бібліятэк і ўстановы адукацыі рэспублікі. Упершыню бібліятэкары Купалаўкі паспрабавалі сябе ў ролі

экскурсаводаў. Было праведзена каля 30 экскурсій з праглядам фільма для мінчан, студэнтаў ВНУ, навучэнцаў устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі і школ Мінска, Мінскага раёна, Гродзенскай, Віцебскай абласцей.

“Бібліяноч-2018” у Цэнтральнай бібліятэцы імя Янкі Купалы прапанавала сваім гасцям стаць жыхарамі “Гарадскога квартала”. У завулках наведвальнікаў бібліятэкі чакалі сустрэчы з вядомымі

літаратарамі, музыкантамі, загадкавы квэст “Камароўскія Таямніцы”, кулінарныя майстар-класы і рэтра-кінатэатр.

Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы адзначыла ў 2019 годзе 70-гадовы юбілей. Юбілей бібліятэкі - цудоўная нагода задумацца пра тое, што

змянілася за гэтыя гады, і ў якім кірунку бібліятэцы рухацца далей. Сёння бібліятэка - сучасны інфармацыйны і культурны цэнтр, паспяхова рэалізуе свае творчыя планы і

праекты. Да гэтай урачыстай падзеі была прымеркавана міжнародная канферэнцыя "Публічная бібліятэка ў гісторыі горада", якая прайшла ў Мінскай гарадской ратушы з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства культуры, Мінгарвыканкама, адміністрацыі Савецкага раёна, партнёрскіх арганізацый, замежных гасцей.

Цэнтральная бібліятэка імя Янкі Купалы мае даўнія сяброўскія сувязі з установамі адукацыі, культуры, грамадскімі арганізацыямі, сродкамі масавай інфармацыі, творчымі калектывамі і многімі іншымі арганізацыямі горада. І мы рады былі бачыць іх на нашым свяце. Адкрыла святочную сустрэчу дырэктар бібліятэкі - Алена Віктараўна Кубышкіна, якая расказала пра гісторыю і этапы развіцця бібліятэкі, пра планы на будучыню, сардэчна павіншавала свой калектыв са святам і падзякавала ўсім, хто прыйшоў падзяліць з намі радасную падзею. У межах канферэнцыі прайшло ўрачыстае ўзнагароджанне супрацоўнікаў бібліятэкі. Юбілей сабраў немалую колькасць гасцей, чытачоў, партнёраў і сяброў бібліятэкі. Падводзячы вынік, можна з упэўненасцю сказаць, што Дзень нараджэння бібліятэкі - цудоўная нагода гучна заявіць пра сябе, прыцягнуць увагу грамадскасці.

The image features a green textured background with three diagonal stripes in red, yellow, and red. On the left side, there is a blurred image of a stack of books. The text is written in a stylized, cursive font on the right side.

*Традыцыя
быць
патрэбнай*